

MARKA

Marka Nganmi Jesuh Khrih ih Thuthangtha Thuhmaṭhi

Thukam Thar sungah Jesuh Khrih ih thuanthu ngankhummi cabu pali lakah *Marka Nganmi Jesuh Khrih ih Thuthangtha* khaw hi a tel ve. Cuvai cabu pali pawl cu “thuthangtha” tiah kawh an i. Jesuh ih thih hnukah Matthai, Marka, Luka le Johan pawl ih nganmi an i. Marka ih nganmi Thuthangtha hi thuthangtha cabu pali lakah a tawibik mi cabu a i. Thuthangtha cabu pali lakah Marka ih nganmi Thuthangtha hi hmasabik ih nganmi a i ih Khrih ih suah hnuk kum 65–70 karlak hrawngah nganmi a i, tiah zupnak a um. Rome khua ih a ummi Khristian pawl thazang pek ding tumtahnak thawn, Rome khua ah nganmi a i thok tiah Baibal thiam tampi nih zupnak an nei.

Marka hi Johan Marka tiakhaw an ko ih forhthlah Paul le Barnabas pawl thawn rualpi fa an i ih mission tuantuan in khual khaw an tlawn khat. Asinain an khualtlawnnak lamlak in Marka nih a kir ta hnei (Forh 13.13). Neta ah, Barnabas thawn khual an tlawn khat leh sal (Forh 15.37–39). Cun Marka hi Peter thawn khaw rualpi tha an i (1 Pet 5.13). Marka hi ama rori nih Jesuh hmutu le a thuzirhmi theitu a i lo na in, Peter ih zirhnak pawl a ngankhum colh ih cucu Thuthangtha cabu a ngan theinak hrampi a si

thok, tiah Baibal thiam pawl nih, zupnak an nei. Marka ih nganmi Thuthangṭha cabu sungah, Marka nih, dungthluntu sihnak le can neta thu thawn pehpar in Jesuh ih zirhmi pawl cu thupi ngai ih a nganmi cabu a i.

Thutlangpi

1. Thuthangṭha hramthoknak (1.1–13)
2. Cule, Marka nih Jesuh Galilee a um lai ih a ṭuanṭuannak a ngan (1.14–8.21)
3. Cun, Marka nih Jerusalem ih Jesuh khualtlotnak a sim (8.22–10.52)
4. Marka nih Jesuh ih thihnak le thawhsalnak pawl tel in, Jerusalem ih a um lai thuhla thawn a ne ter (11.1–16.8)

Baptisma Petu Johan ih Thusipnak

(Matthai 3.1–12; Luka 3.1–18; Johan 1.19–28)

¹ Pathian Fapa,* Jesuh Khrih ih Thuthang Ṭha ih hramthawhnak cu hitih in a si.

² Profet Isaiah ih nganmi mangin:

“Zohhnik, na hmai ah ka palai ka thlah thok,
Ani nih na zalam a timtuh thok.’

³ Ramṭhing ih mi pakhat hehnak aw nih,

‘Bawipa ih zalam timtuh uh;

A zalam cu dingter uh,’ a ti.”

⁴ Baptisma petu Johan cu ramṭhing la in a ban ih, soal ngaihthiamnak hrangah sirfaknak baptisma thu a sim.† Ani nih mipi pawl sinah,

* **1:1 1.1** A hrekhat kutngan cabu pawl sungah *Pathian Fapa*, tihmi a um lo. † **1:4 1.4** *Baptisma petu Johan cu ramṭhing la in a ban ih, soal ngaihthiamnak hrangah sirfaknak baptisma thu a sim; a hrekhat kutngan cabu pawl sungah Johan cu ramṭhing in a ban ih thu a sim, tiah a um.*

“Nan soal sir uh la baptisma la uh. Cun Pathian nih nan soal pawl nan ta ngaihthiam thok,” tiah a ti.

⁵ Cun Judea peng pumpi le Jerusalem mi zate pawl cu a sinah an feh. An soalnak pawl an phuang ih Johan hmangin Jordan tikua ah baptisma an co.

⁶ Johan cu kalauk hmul ih tuahmi hnipuan a hru ih a tai ah saphaw taikap a kap. Cun khabawk le hramlak khuailawti cu caw ah a ei.

⁷ Cun, a thusipmi cu, “Ka dungih a tiang dingmi pa hi kei nakin a picang sawn, a hmai ah kun pit in a kedap hri phoihsaktu ding hmanah kei cu ka tlak lo.

⁸ Kei cu ti in baptisma nan ta pe; asinain ani cu Thlarau Thianghlim thawn baptisma nan ta pe thok,” tiah a i.

Jesuh ih Baptisma le Tukforhnak

(Matthai 3.13—4.11; Luka 3.21—22; 4.1—13)

⁹ Cuvai ni ah Jesuh cu Galilee peng Nazareth khua in a ban ih Johan hmangin Jordan tikua ah baptisma a la.

¹⁰ Cun Jesuh cu ti sungih a hang suah cangka in van a hong fa ih Thlarau cu thute mangin a tlunih a rong tum cu a hmu.

¹¹ Cun van in aw pakhat nih, “Nang cu ka duhdawt ngaimi ka Fapa na si, na cungha ka lung a kim setak,” tiah a ti.

¹² Hmakhatte ah Thlarau nih Jesuh cu ramthng ah a thita.

¹³ Cun cuvai hmun ah ni sawmli a um ih Seihtan nih a tukforh. Ramsa pawl thawn an um ih vancungmi pawl nih an tuamhlawm.

Jesuh nih Nga Tlaitu Pali A Ko

(Matthai 4.12–22; Luka 4.14,15; 5.1–11)

¹⁴ Johan thawng an thlak hnukah Jesuh cu Galilee peng ah a feh ih Pathian ih Thuthang Tha a sim.

¹⁵ Jesuh nih, “Tikcu a kim i ih Pathian uknak a nai i! Nan sual sir u la Thuthang Tha cu zum uh!” tiah a sim.

¹⁶ Jesuh cu Galilee Tili kap ih a feh laiah, Simon le a unaupa Andru cu nga tlaitu an ih ruangah, tili sungah sur an vorh berbo lai a hmu hnei.

¹⁷ Cun Jesuh nih an sinah, “Ka thlun uh, cule minung tlaitu ah nan ta tuah thok,” tiah a ti hnei.

¹⁸ Hmakhatte ah an ni nih an sur pawl an ramta ih a dung an thlun.

¹⁹ Cun Jesuh cu a hlat deuhnakh ah a feh ih, Zebedi ih fapa James le a unaupa Johan lawng sungih an sur pawl an rep berbo lai a hmu hnei.

²⁰ Hmakhatte ah Jesuh nih a ko hnei ih, an pa Zebedi cu an tlakfa pawl thawn lawng sungah an ramta ih a dung an thlun.

Thlarau Sia ih Molhmi Pa

(Luka 4.31–37)

²¹ Jesuh le a dungthluntu pawl cu Kapernaum khua ah an feh, a zingla Sabbath ni ah Jesuh cu Sinakok ah a lut ih thuzirh a thok.

²² A thuzirhmi ah an mang a bang, zangahtihle Daanthiam pawl mang i lo in, ani cu thuneitu pakhat mangin a zirh.

²³ Cuvai can ah thlarau sia ih molhmi pa pakhat cu Sinakok sung ah a tiang ih,

²⁴ “Nazareth mi Jesuh, zangtu ah kan na tul? Kan na siatsuah dingah maw na tiang? Hu na si tih ta fiah — nang cu Pathian ih mi Thianghlim Pakhat na si,” tiah a hek.

²⁵ Cun Jesuh nih cupa cu, “Daite in um, cupa ih sung in suak!” tiah a tai.

²⁶ Thlarau sia nih cupa cu thangai in a caihter ih thangngai a heh hnuk ah, cupa ih sung in a suak.

²⁷ Cun an zatein an mangbang colh ih, “Aimang thil cu zangtih in a i? Zirhnak thar maw a i? Thlarau sia pawl hman thuneihnak thawn thu a pe hnei ih a thu an thlun!” tiah pakhat le pakhat an sutfa.

²⁸ Cutin Jesuh ih thuhla cu hmakhatte ah Galilee peng zate ah a thang colh.

*Jesuh nih Mi Tamngai A Damter
(Matthai 8.14–17; Luka 4.38–41)*

²⁹ Jesuh cu Sinakok ih a suah cang in Simon le Andru tei' inn ah James le Johan thawn an lut.

³⁰ Simon nupi ih nu cu khurhfah in a fak ih a it; Jesuh a tian cang in cuvai thu cu an sim lohli.

³¹ Jesuh cu a sin a va feh ih a kut in a han tho. A khurhfahnak cu a dam ih a tuamhlawm hnei.

³² Ni a pil ih simla a tian tikah, mi fak pawl le thlarau sia ih molhmi pawl hmahmah cu Jesuh sinah an tianpit.

³³ Cun an khawpawh in cuvai inn suahka hmai ah an hmuakkhawmfa.

³⁴ Jesuh nih fahnak phunphun ih a fakmi pawl a damter, cule khawsia tamngai khaw a daw-isuak hnei. Khawsia pawl cu òn a sian hnei lo; zangahtihle hutu a si tih an fiah.

Galilee ah Jesuh Thu A Sim

(Luka 4.42–44)

³⁵ Zingmaw khawvang hlan ah Jesuh cu a tho ih inn leng ah a suak. Thawngthingnak hmun ah a feh ih thla a cam.

³⁶ Simon le a rualpi pawl nih Jesuh cu an hrawl,

³⁷ an hmuh tikah, “Mi hmahhmah nih ta hrawl eng,” tiah an sim.

³⁸ Jesuh nih, “Khua kiangkap dang ah feh uh sing. Thu ka sim hnei thok. Zangahtihle cucu ka tiannaksan a i,” tiah a sawn hnei.

³⁹ Cun Galilee peng hmahhmah ah a feh ih an sinakok pawl ah thu a sim ih khawsia pawl khaw a dawisuak.

Jesuh nih Miphar Pakhat A Damter

(Matthai 8.1–4; Luka 5.12–16)

⁴⁰ Miphar pa pakhat cu Jesuh sin a feh ih, khuk bil in bopnak a hler ih, “na duh ah cu, ka na thiangter thei,”[‡] tiah a ti.

⁴¹ Jesuh nih a thinfak[§] ih a kut dawh pit in a tham. Cule a sinah, “Ta ka thianter ka duh, thiang i,” tiah a ti.

1:39 1.39 Mat 4.23; 9.35 [‡] **1:40 1.40** *ka na thiangter thei:* Himang fahnak cu biaknak la ih hmuhdan ah mi thiango ah ruah a i. [§] **1:41 1.41** *thinfak;* a hrekkhat kutngan cabu pawl sungah *thinsia*, tiah a um.

⁴² Hmakhatte ah a pharfah a dam ih a thiang.

⁴³ Jesuh nih fak ngai in ralrinnak a pe ih a hlatnak ah a fehter lohli,

⁴⁴ Cun a sinah, “Ngai hnik! Hutu sinah zangkhaw sim hlah. Cunakin puithiam sinah va feh cih la tak zohfel seh; mi hmahhmah nih na dam tihmi an fiahnak dingah Moses ih thupekmi mangin mithiang na sihnak dingah thawinak pe,” tiah thu a pe.

⁴⁵ Sikhawsehla cupa cu a feh ih a damnak thu cu duhsah ngaiin a sim ih khawhra a thang. Curuangah Jesuh cu mi ih hmuhhngan in khaw sungah a lut thei i lo. Khaw lengah a um ih a sinah hmunzakip in mi nih an pha.

2

Jesuh nih Taksaze Pa A Fimdamter (Matthai 9.1–8; Luka 5.17–26)

¹ Ni tawkfang a rei hnukah Jesuh cu Kaper-naum khua ah a ban sal ih, inn ah a um tih thu cu mi nih an fiah.

² Mi tamngai cu hmunkhat ah an hmuakkhawm fak ruangah khan lawng a um lo ih suahka hram tiangin mi an khat colh. Cun Jesuh nih an sinah thu a sim.

³ Minung pali nih taksaze pa cu an zawn fa ih Jesuh sinah an tian pit.

⁴ Mi an tam tuk ih Jesuh ih hram an tian pit thei lo ruangah Jesuh umnak zawn inn tlun khuh cu an bal; an bauh colh ih taksaze pa cu a tangthah thawn an ron thum.

⁵ Jesuh nih an zupnak a hmuh tikah, taksaze pa sinah, “Ka fapa, na soal pawl cu ngaihthiam na i cem,” tiah a ti.

⁶ Cun cuvai hmun ih a to ve mi daanthiam hrekhat pawl nih an thinlung te in,

⁷ “Zangruangah hivai pa cu aitin a òn? Pathian thangsiat a i. Pathian hrel lo hutu nih soal pawl a ngaihthiam thei?” tiah an ti.

⁸ Jesuh nih an thinlung te in himang thu an ruah cu hmakhatte ah a thlarau nih a fiah ih an sinah, “Zangruangah nan thinlung te in himang thu cu nan ruat?

⁹ ‘Na soal pawl cu ngaihthiam na i cem,’ tih maw, ‘Hang tho la na tangthah la pit in feh,’ tih, khoitu sawn hi hivai taksaze pa sinah sip bai sawn?

¹⁰ Asinain Minung Fapa nih leitlun ah soal pawl ngaihthiam theinak thuneihnak a nei tih nan fiahnak dingah hihi tuah a i,” tiah a sim. Taksaze pa sinah,

¹¹ “Na sinah ta sim, hang tho, na tangthah la pi’n na inn ah òn,” tiah a ti.

¹² Cun taksaze pa cu a hang tho ih hmakhatte ah a tangthah la pit in an zate hmuhhngan ah a feh. Curuangah an zatein an mangbang tuk ih, “Aimang thil cu kan hmu kel lo,” tiah an ti ih Pathian an thangthat.

Jesuh nih Levi A Ko

(Matthai 9.9–13; Luka 5.27–32)

¹³ Jesuh cu Galilee tili kam ah a va feh sal; mi tamngai a sinah an tiang ih thu a zirh hnei.

¹⁴ A feh pah ah Alfias ih fapa Levi cu a siahkhong zung sungih a to cu a hei hmu. Cun

Jesuh nih, “Ka thlun,” tiah a ti. Levi cu a hang ding ih Jesuh cu a thlun.

¹⁵ Cun Jesuh cu Levi ih inn ah* caw a ei. Siahkhongtu pawl le misual pawl khaw Jesuh le a dungthluntu pawl thawn caw an ei khat. Minung an tamngai ih Jesuh cu an thlun.

¹⁶ Farasi mi daanthiam pawl nih Jesuh cu siahkhongtu pawl le misual pawl thawn caw an ei khat lai an hmuh tikah, a dungthluntu pawl sinah, “Zangruangah Jesuh cu siahkhongtu pawl le misual pawl thawn caw an ei khat?” tiah an ti.

¹⁷ Cun Jesuh nih a thei hnei ih an sinah, “Mi fimdam pawl nih sibawi an tul lo, mifak pawl kau nih an tul. Mi dingfel pawl ko dingah ka tiang lo, misual pawl ko dingah ka tiang,” tiah a let hnei.

Cawulhnak Thu
(*Matthai 9.14–17; Luka 5.33–39*)

¹⁸ Johan ih dungthluntu pawl le Farasi pawl cu caw an ul. Minung pawl cu Jesuh sin an feh ih, “Johan ih dungthluntu pawl le Farasi dungthluntu pawl cu caw an ul, zangruangah na dungthluntu pawl cu caw an ul ve lo?” tiah an sut.

¹⁹ Cun Jesuh nih an sinah, “Mo neitu an sinih a um laiah, mo lawmtu pawl caw an ul thok maw? Mopuai ah mo neitu an sinih a um sung cu caw an ul thei thok lo.

²⁰ Asinain an sin in mo neitu laksak ni a tiang leh thok, cuvai ni ah caw an ul leh thok.

* **2:15 2:15** *Levi ih inn ah; lole ani ih (Jesuh ih) inn ah.*

21 “Hutu khaw nih hnipuan hlun cu puanthan thar thawn a dap kel lo. A dap asihle a thar nih a hlun cu a duk thok ih hnem hlehhlo in a pat thok.

22 Cun hutukhaw nih sabit ti thar cu thawl hlun sungah an se kel lo. An siah asihle sabit ti thar nih thawl hlun cu a pak ter thok ih sabit ti le a thawl cu an siat colh thok. Sabit ti thar cu thawl thar ah siah sawn thok a i,” tiah a let hnei.

Sabbath Ni Thusuhnak
(*Matthai 12.1–8; Luka 6.1–5*)

23 Sabbath ni ah Jesuh cu sangvut lo lakin a feh; cule a dungthluntu pawl cu an feh pah ah sangvut vui pawl cu an zut.

24 Cun Farasi pawl nih Jesuh sinah, “Zohhnik, Sabbath ni ah tuah lo dingah daan ih a khammi cu zangruangah na dungthluntu pawl nih an tuah?” tiah an ti.

25 Cun Jesuh nih an sinah, “David nih a rualpi pawl thawn ei ding nei lo in le cawtam ih an um lai ah zang a tuah tihmi nan siar kel lo maw?

26 Puithiam lubik Abiathar sanah Pathian ih inn songah lut in, puithiam pawl kau ih ei ding tiah daan ih a sianmi sang cu David nih a ei ih a rualpi pawl khaw a pe hnei,” tiah a let hnei.

27 Cun Jesuh nih an sinah, “Sabbath cu minung hrangah tuahmi a i; minung hi Sabbath hrangah tuahmi a i lo.

28 Curuangah Minung Fapa cu Sabbath tlun khawah bawi a i,” tiah a ti hnei.

3

Kutze Pa
(*Matthai 12.9–14; Luka 6.6–11*)

¹ Cun Jesuh cu Sinakok ah a lut sal ih, cuva ah kutze pa pakhat a um.

² Mi hrekkhat nih Jesuh cu soal an puh theinak dingah, Sabbath ni ah cupa cu a damter thok maw damter thok lo tiah t̃hangai in an zoh.

³ Jesuh nih cuvai kutze pa cu, “Hang ding la, hmai ah va suak hnik,” tiah thu a pe.

⁴ Cun Jesuh nih an sinah, “Daan nih Sabbath ni ah thil t̃ha tuah maw, thil t̃ha lo tuah hi a kham? Mi nunnak run maw, thah hi a kham?” tiah a sut hnei.

Asinain an dai t̃hipt̃hep.

⁵ Cun Jesuh nih thinsia in a zoh hnei vivo ih an thinlung a ruh tuk ruangah a riah a se ngai. Cun cuvai kutze pa cu, “Na ban cu pharh,” tiah a ti.

⁶ Farasi pawl cu lengah an suak ih Herod ih milai pawl thawn Jesuh thah thei dan ding an relkhawm lohli.

Tili Kap ih Miburpi

⁷ Jesuh cu a dungthluntu pawl thawn Galilee Tili ah an va feh; miburpi nih Jesuh cu an thlun. Anni cu Galilee peng, Judea peng,

⁸ Jerusalem khua, Idumea peng, Jordan tikua kiangkap, Tai-ar le Sidon khua kiangkap in a tiangmi pawl an i. Jesuh ih thil tuahmi pawl an theih ruangih a tiangmi pawl an i.

⁹ Minung an tamtuk ih mipi pawl nih an pah lonak dingah lawng fate timlam sak cia dingin Jesuh nih a dungthluntu pawl cu a forh hnei.

¹⁰ Mifak tamngai a damter ruangah mifak pawl cu Jesuh tham ngah dingin an cuh fa deido.

¹¹ Cun thlarau sia pawl nih Jesuh an hmuh cangcangin a hmai ah an bok ih, “Nang cu Pathian ih Fapa na si,” tiah an hek.

¹² Cun Jesuh nih ama cu hutu a si tih khi mi an sip lonak dingah cuvai thlarau sia pawl cu ralrinnak a pe hnei.

Jesuh nih Forhthlah Hleinih A Hril
(Matthai 10.1–4; Luka 6.12–16)

¹³ Cun Jesuh cu tlang cungah a kai ih a duh mi pawl a sinah a ko hnei; cule a sinah an tiang.

¹⁴ Cun a sinih umtu dingah le thusimtu dingih a thlah hnei theinak dingah minung hleinih a hril.

¹⁵ Cule khawsia pawl dawisuah theinak thunei-hnak khaw a pe hnei.

¹⁶ Cun minung hleinih a hril mi ih hmin pawl cu: Simon (Peter tiah hmin a sakmi),

¹⁷ Zebedi ih fapa James le a naupa Johan (Jesuh nih Boanerges tiah hmin a sak hnei, Khawhri ih fale tinak a i),

¹⁸ Andru, Philip, Bartholomeo, Matthai, Thomas, Alfias ih fapa James, Thaddaeus, Phuntan Simon le,

¹⁹ Jesuh zuarthlaitu Judas Iskariot pawl an si.

Jesuh le Beelzebul
(Matthai 12.22–32; Luka 11.14–23; 12.10)

²⁰ Cun Jesuh cu inn ah a tin. Mipi cu a sinah an tiang sal sei ruangah Jesuh le a dungthluntu pawl cu caw hman an ei man lo.

²¹ Cuvai thu cu a sungkua pawl nih an fiah ih, mi nih “Jesuh cu a aa i,” tiah an tih ruangah, Jesuh kilkhawi dingah an feh.

²² Jerusalem ih a tiangmi daanthiam pawl nih, “Hi pa hi Beelzebul ih luhhnawhmi a i. Khawsia uktu bawi ih thuneihnak thawn khawsia pawl a dawisuak,” tiah an ti.

²³ Cun Jesuh nih a sinah a ko hnei ih tahthipnak hmangin thu a sim hnei, “Zangtin Seihtan nih Seihtan lala a dawisuak thei thok maw?

²⁴ Ram pakhat cu then̄thek fa in ama le ma a dohfak ahcun, cuvai ram cu rei a ding thei thok lo.

²⁵ Innsang pakhat cu then̄thek fa in ama le ma a dohfak ahcun, cuvai sungkua cu rei a ding thei thok lo.

²⁶ Cun Seihtan cu ama le ma do fa in a then̄thek fak a sih ahcun, rei a ding thei thok lo ih a siatral thok.

²⁷ “Asinain thātha pa cu hri thawn an khih hmasak lo ahcun, hutukhaw nih a inn songah lut pit in a thil an laksak thei thok lo.

²⁸ “Thutak in nan ta sim, minung pawl ih sualnak hmahhmah le zangmang midang thangsiatnak* an tonmi pawl cu ngaihthiam an i thok.

²⁹ Asinain hutukhaw Thlarau Thianghlim a thangsiattu cu ngaihthiam a i kel thok lo, zangah̄tihle kumkhua daih sualnak a tuah,” tiah a ti.

³⁰ Zangruangah tih le “Hi pa hi thlarau thianglo a sungah a um,” tiah an tih ruangah a si.

*Jesuh ih Nu le A Unau pawl
(Matthai 12.46–50; Luka 8.19–21)*

3:22 3.22 Mat 9.34; 10.25 * **3:28 3.28** midang thangsiatnak; lole
Pathian thangsiatnak. **3:29 3.29** Luk 12.10

³¹ Cun Jesuh ih nu le a unau pawl cu an tiang, inn lengah an ding ih, Jesuh kawhsak dingah mi an forh.

³² Jesuh ih hramah minung tamngai an to ih an ni nih, “Zohhnik, na nu le, na naunu le, na naupa le pawl nih ta hrawl eng, inn leng ah an um,” tiah an ti.

³³ Jesuh nih, “Ka nu le ka unau pawl cu hutu le an si?” tiah a sut hnei.

³⁴ A hramih totu pawl cu a zoh hnei ih, “Ka nu le ka unau pawl cu hiva ah an um.

³⁵ Hutu khaw sisehla Pathian ih duhnak a tuahtu hmahhmah cu ka nu le ka unau pawl an si,” tiah a ti.

4

Thlaici Vorhtu Tahthipnak (Matthai 13.1–9; Luka 8.4–8)

¹ Jesuh cu Galilee Tili kap ah thuzirh a thok sal. A sinih a tiangtu minung an tam tuk ruangah, lawng sungah a lut ih a to. Mipi pawl cu tili kap leilung ah an um.

² Cun tahthipnak pawl hmangin thu a zirh hnei ih, mipi pawl sinah:

³ “Thangai in ngai uh! Thlaici vorhtu cu thlaici vorh dingah a feh.

⁴ Thlaici cu a vorh ih, a hrekkhat cu zalam tuan ah an til ih vate pawl nih an ei.

⁵ Thlaici hrekkhat cu lung tamnak hmun ah an til ih leilung a sah lo ruangah thlaici cu an kho lohli.

⁶ Asinain ni a hang suah tikah, ni nih a sat hnei ih an hram a thuk lo ruangah an rocar colh.

⁷ Thlaici hrekkhat cu hling lakah an țil. Hling cu a hang țang ih thlaikho cu a khuh colh ruangah an vui thei lo.

⁸ Thlaici dang pawl cu leiram țatnak ah an țil. An hang țang ih a let sawmthum, a let sawmruk, a let zakhat tiangin an vui thei,” tiah a sim hnei.

⁹ Cun an sinah, “Theihnak naa a neitu nih thei seh,” tiah a ti.

*Tahțhipnak pawl ih Tumtahmi
(Matthai 13.10–17; Luka 8.9–10)*

¹⁰ Jesuh cu ama lawng a um laiah, a kiangkap um pawl le a dungthluntu hleinih pawl nih tahțhipnak thu pawl an sut

¹¹ Cun Jesuh nih an sinah, “Pathian Uknak thuthup cu nan sinah pek a i cem, asinain a leng mi pawl hrangah cu tahțhipnak thawn sip a i,

¹² curuangah,

“An zoh ngelngo thok na’n
an hmu thei thok lo,

An naa nih a thei thok na’n
an fiahthiam thok lo;

Zangahtihle Pathian sin an kir sal thok ih
a ngaihthiam hnei pang thok,” tiah a sim.

*Jesuh nih Thlaici Vorhtu Tahțhipnak A Simfiang
(Matthai 13.18–23; Luka 8.11–15)*

¹³ Cun Jesuh nih an sinah, “Hivai tahțhipnak hi nan cingthiam lo maw? Aitih cun zangtin tahțhipnak hmahhmah cu nan cingthiam thok?

¹⁴ Thlaici vorhtu nih Pathian thu a vorh.

¹⁵ Mi hrekkhat cu zalam tluan ih a t̃ilmi thlaici mang an i. Thu cu an thei, asinain Seihtan a tiang lohli ih an sungih tuhmi thu cu a laksak hnei.

¹⁶ Cumangin a hrekkhat cu lung tamnak hmun ih a t̃ilmi thlaici mang an i. Pathian thu an theih cangin lungawi ngai in an cohlang lohli.

¹⁷ Asinain anma ah hrilhhram an neih lo ruangah reilote kau a daih. Cun Pathian thu ruangih harsatnak le hremnak a tian tikah Pathian an phatsan.

¹⁸ Mi hrekkhat cu hling lakih a t̃ilmi thlaici mang an i. Pathian thu cu an thei,

¹⁹ asinain leitlun nunnak thu ih donharnak, let duhnak le thil dang duhnak pawl nih, Pathian thu cu a khuh ruangah an vui thei lo.

²⁰ Asinain mi hrekkhat cu leiram t̃hatnak ih a t̃ilmi thlaici mang an i. Pathian thu cu an thei, an cohlang ih a let sawmthum, a let sawmruk, a let zakhat tiangin an vui thei,” tiah a ti.

Kho ih Khuhmi Mei-inn
(Luka 8.16–18)

²¹ Cun Jesuh nih an sinah, “Mei-inn cu kho tang le ihkhun tangah siah a i kel maw? Mei-inn vannak ah siah a i ko lo maw?

²² Zangahtihle phorh lo dingih thuhmi le lang nolhsal lo dingmi thuthup zangkaw a um lo.

²³ Theihnak naa a neitu nih thei seh,” tiah a ti.

²⁴ Cun Jesuh nih an sinah, “Nan theihmi thu hi t̃haten ruat uh. Midang tahnak ih nan hmanmi mangin nan khaw tah nan i ve thok — cunakih tamsawn hman bet nan i thok.

²⁵ Zangahtihle a neitu cu pek bet a i thok ih, a nei lo tu cu a neihsun hman laksak a i thok,” tiah a ti.

A Ṭhangmi Thlaici Tahṭhipnak

²⁶ Cun Jesuh nih, “Pathian Uknak cu, mi pakhat nih lo sungah thlaici a vorh ih,

²⁷ ama cu zan ah a it ih sun ah a tho, cuvai lai ah thlaici cu ama ten a kho ih a ṭhang; zangah aitin a ṭhang thiam tih khaw a fiah lo.

²⁸ A ma ten leilung nih a ṭhang ter ih a thei ter, hmasabik ah hnah no a cerh ter, cule a vui ter ih netabik ah a fang a um ter.

²⁹ Asinain a vui a cut tikah, cawlak can a cut i ruangah, a tacin thawn a la lohli tu mang a i,” tiah a ti.

Ṭangṭap Ci Tahṭhipnak

(Matthai 13.31–32,34; Luka 13.18–19)

³⁰ Cun Jesuh nih, “Pathian Uknak cu zangtu thawn kan tahṭhim thok? Asihlole zangtu tahṭhipnak hmangin kan sim thok?

³¹ Lo sungih vorhmi ṭangṭap ci mang a i. Ṭangṭap ci cu leitlun ih thlaici hmahhmah lakih a fate bik a i.

³² Ṭangṭap ci cu vorh a ih tikah, a hang ṭhang ih thlaihnah dang hmahhmah nakin a hnem sawn. Tlangṭek hnem ngaingai a nei ih van ih vate pawl nih bu khaw an sa,” tiah a ti.

³³ An fiahthiam theinak dingah, Jesuh nih hi-mang tahṭhipnak tamngai hmangin an sinah thu a sim.

³⁴ Tahṭhipnak tello in an sinah thu a sim lo. Asinain anma lawng kau an um can ah, a dungthluntu pawl sinah zangtinkim a simfiang.

Jesuh nih Zil le Tisuar A Dai Ter
(Matthai 8.23–27; Luka 8.22–25)

³⁵ Cuvai ni simla a kim tikah, Jesuh nih a dungthluntu pawl sinah, “Tili khatla ralah feh u sing,” tiah a ti.

³⁶ Cun mipi pawl cu an ramta; Jesuh cu lawng sungah a to cia ih an feh pit. Lawng dang pawl khaw cuva ah an um ve.

³⁷ Cun zil fak ngai in a zuang ciamco ih tisuar nih lawng cu a siatsuah ruangah lawng cu ti in a khat.

³⁸ Jesuh cu lawng mei laah a um ih tokheng tlun ah a ihmul. Cun an ṭhang ih, “Sayapa, kan riaral colh thok hi poi na ti lo maw?” tiah an ti.

³⁹ Jesuh cu a hang tho ih zil cu a tai, cule tisuar sinah, “Dai i! Um zirziar!” tiah thu a pe. Cun zil cu a zuang i lo ih a dai ṭhipṭhep.

⁴⁰ Jesuh nih a dungthluntu pawl sinah, “Zangruangah aitluk lawmlam in nan ṭih? Zupnak nan nei rih lo maw?” tiah a ti hnei.

⁴¹ Cun an ṭih tuk lawmlam ih pakhat le pakhat, “Hi pa hi zangtumang minung zetzo a i si na, zil le tisuar hman nih a thu an ngai?” tiah an ti fa.

5

Jesuh nih Thlarau Sia ih Molhmi Pa A Damter
(Matthai 8.28–34; Luka 8.26–39)

¹ Cun Jesuh le a dungthluntu pawl cu Galilee tili khatla ral ih Gerasenes ram an va ban.

² Cun Jesuh cu lawng sung in a tum ih, thlarau sia ih molhmi pa pakhat cu thlan sung in suak pit in Jesuh sinah a tiang lohli.

³ Cuvai pa cu thlan lakih ummi a i. Hutu khaw nih thirhri hman in an khih thei lomi pa a si.

⁴ Ke khihnak hri le thirhri pawl thawn hma tamngai an khith na in cuvai hri pawl cu a catter hnei colh ih hutu khaw cuvai pa neh thei dingin an tha a tha lo.

⁵ Sun zan in thlan lak le tlang lakah a hek ih ama le ma khaw lung thawn a at fa.

⁶ Cun lam hla in Jesuh a hei hmuh tikah, a va zuang ih Jesuh ih hmai ah cun a khuk a bil.

⁷ Cun a aw neih patawp in a hek ih, “Cungnung-bik Pathian ih Fapa, Jesuh! Nang le kei cu zangtu kan pehtlai fa? Pathian hmin in ta ka dil, ka hrem hram hlah!” tiah a ti.

⁸ (Zangahtihle Jesuh nih a sinah, “Nang thlarau sia, hi pa ih sung in suak!” tiah a tih takdah ruangah a si.)

⁹ Cun Jesuh nih, “Na hmin hu a si?” tiah a sut.

Cuvai pa nih, “Ka hmin cu ‘Burpi’ a si — zangahtihle kan tam setak!” tiah a sawn.

¹⁰ Cun cuvai pa nih thlarau thiangolo pawl cuvai ram in dawi hnei colh lo dingah Jesuh cu thungai thlak in a dil.

¹¹ Culaifangah cuvai kiangkap tlanghmual hrial ah vok rual tampi an tlang deido.

¹² Cun thlarau thiangolo pawl nih Jesuh sinah, “Vok rual sinah kan hei thlah, an sungah kan lut ter,” tiah an hler.

¹³ An hlerh mangin Jesuh nih a sian hnei. Thlarau thiangolo pawl cu cuvai pa ih sungin an

suak ih vok rual sungah an lut. Cun vok rual pawl — an zatein 2,000 hrawng — cu kak lakah an dawp ih tili sungah òil pit in an thi.

¹⁴ Vok kiltu pawl cu an va zuang ih, cuvai thuhla cu khawpi sung le ram sungah an than ciamco. Cun mipi pawl cu thil cangmi zoh dingah an va feh.

¹⁵ Mipi pawl cu Jesuh sin an va tiang. Thlarau sia “Burpi” ih molhmi pa cu hnipuan a hru ih a lungfim te in an va hmu, cule an òih.

¹⁶ Thlarau sia ih molhmi pa tlun ih thil cangmi le vok rual tlun ih thil cangmi a hmutu pawl nih cuvai thu cu mi an sim.

¹⁷ Cun mipi pawl nih Jesuh cu an ram in suak dingah an hler.

¹⁸ Cule Jesuh cu lawng sungih a luh tikah, thlarau sia ih luhhnawh dah mi pa nih a sinah um dingin a hler.

¹⁹ Asinain Jesuh nih a sian lo ih a sinah, “Inn ah va òin pit in na sungkua pawl sinah, Bawipa nih na hrangah zangtluk thil maksak a tuah tihle zangtluk in na tlun ah thinfahnak a nei tih khi va sim hnei sawn,” tiah a forh.

²⁰ Cun cuvai pa cu a va feh ih Jesuh nih a hrangih a tuahsak mi thuhla cu Dekhapolis ram sungah a sim. Cun mi hmahhmah an mang a bang.

*Jairas Fanu le Jesuh ih Puan A Thamtu Nu
(Matthai 9.18–26; Luka 8.40–56)*

²¹ Cun Jesuh cu tili khatla ral ah lawng thawng a feh sal. Jesuh ih hram ah minung tamngai an hmuakkhawm fa, cule Jesuh cu tili kam ah a si.

²² Cun sinakok uktu pawl lakih pakhat, a hmin ah Jairas tihmi pa a tiangih Jesuh a hmuh tikah a ke hram ah a bok ih,

²³ thungai thlakin thinfak a dil, “Ka fanu te a thi i ngaingai thok. A dam ih a nun theinak dingah kan sinah tiangin ka fanu ih tlun ah na kut suang hram,” tiah a ti.

²⁴ Cun Jesuh cu cuvai pa thawm an feh. Mipi tamngai nih an thlun ih Jesuh cu an pah pah deido.

²⁵ Cuvai hmun ah kum hleinih sung thi-dok fahnak ih a faktu numi pakhat a um.

²⁶ A neihmi hmahhmah ne kau in sibawi tamngai sinah a tuamhlawm fa cem na’n dam hoi lo’n a bese deuhdeuh.

²⁷ Cuvai nu cu Jesuh ih thuhla a thei ih mipi pawl lakin Jesuh cu a dung la’n a thlun, cule Jesuh ih puan cu a tham.

²⁸ Zangahtihle, “A puan tal ka tham ngah ahcun ka dam kau thok,” tiah a ti.

²⁹ Hmakhatte ah a thi dokmi cu a dam ih a fahnak in damter a i cem tih khaw a taksa nih a fiah.

³⁰ Jesuh cu a sung in a huham a suak tih a fiahfa lohli, cule mipi la ah a herfa ih, “Hutu nih ka puan nan tham?” tiah a sut hnei.

³¹ Cun a dungthluntu pawl nih a sinah, “Mipi pawl nih ta pah eng deido cu na hmu kau, zangtin ‘Hutu nih ka puan nan tham?’ na ti thiam,” tiah an let.

³² A puan thamtu fiah duh ah kiangkap pawl cu a zoh.

³³ Asinain numi nu cu, a cung ih thil cangmi cu a fiah ih, ðih le ðhia pah in Jesuh ih ke hram ah a bok. Cule Jesuh sinah thudik zaten a sim colh.

³⁴ Cun Jesuh nih a sinah, “Ka fanu, na zupnak nih ta damter cem, hnangamten va feh la na fahnak in dam dah hram law,” tiah a ti.

³⁵ Jesuh cu a ðon ngelngo lai ah, sinakok uktu pa ih inn in mi an tiang ih, “Na fanu cu a thi cem. Zangruangah Sayapa cu na hnaihok rih ngelngo?” tiah an ti.

³⁶ Asinain Jesuh nih an ðonmi cu zanghrel lo in* sinakok uktu pa sinah, “Þih vai hlah, zum kau lai ci,” tiah a ti.

³⁷ Jesuh nih Peter, James, le James ih naupa Johan hrello hutukhaw a dung thlun a sian hnei lo.

³⁸ Sinakok uktu pa ih inn an va bat tikah, mipi pawl ðap le aihram in an buai deido cu a va hmu hnei.

³⁹ Cun inn songah a lut ih an sinah, “Zangruangah ðap le aihram in nan buai deido? Hi nappang nute hi a thi lo pi — a ihmul mi a i!” tiah a ti hnei.

⁴⁰ Cun mipi pawl nih Jesuh cu an hnihsan. Cun Jesuh nih an zaten lengah a suak ter hnei colh. Nappang nu ih nu le pa le a ðhit tak hneimi pawl thawn nappang nu ih umnak ah cun an lut.

⁴¹ Cun a kut in nappang nu cu a tlai ih, “*Talitha, koum!*” tiah a ti. A sullam cu “Nute, hang tho ta ti!” tinak a i.

* **5:36 5.36** *zanghrel lo in; lole thei lo mang in.*

⁴² Hmakhatte ah nappang nu a hang tho lohli ih a feh. (Zangahtihle cuvai nu cu kum hleinih mi a i.) Cucu an mang a bang taktak.

⁴³ Cun Jesuh nih hi thu hi hukhaw fiah ter lo dingin khoh ngaiin thu a pe hnei ih cuvai nu ih ei dingah thil pakhat khat pek a forh hnei.

6

Nazareth ah Jesuh Cu Hnon A Tuar (Matthai 13.53–58; Luka 4.16–30)

¹ Jesuh cu cuvai hmun in a suahnak khua ah a feh ih a dungthluntu pawl nih an thlun.

² Sabbath ni ah sinakok ah thu zirh a thok. A thuzirhmi a theitu mi tampi cu an mang a bang ngai ih, “Hivai pa nih hi thil pawl hi khoitu’n a ngah? A sinih pekmi hivai fitnak hi zangtu fitnak a i? Zangtin himang mangbangza hi teh a kut in a tuah thiam?”

³ Ani cu Mary ih fapa, James, Joses, Judas le Simon le pawl ih upa, lettama pa khi a si lo maw? A naunu le khaw hiva kan sinah an um ve i lo maw?” tiah an ti. Cun an ni le nih Jesuh cu an hnong.

⁴ Cun Jesuh nih an sinah, “Profet cu ama ih khua le ram, a sungkhat pawl le a sungkua hrello hmun dang ah cu an upat,” tiah a ti hnei.

⁵ Cun cuvai hmun ah cun mifak temte tlunah a kut a suang ih a damter; cuvai hrello mangbangza zangkaw a tuah lo.

⁶ Cun an zuplonak ruangah Jesuh cu a mangbang.

Jesuh nih Dungthluntu Hleinih A Thlah
(Matthai 10.5–15; Luka 9.1–6)

Cun a kaingkap khua pawl ah a feh ih thu a zirh.

⁷ Cule minung hleinih cu a ko hnei ih pa nih panih in a thlah hnei. Cun thlarau sia pawl tlunih thuneih theinak a pe hnei.

⁸ Cule an sinah, “Nan khualtlotnak ah fiangthulh hrello zangkhaw keng hlah uh — caw i seh, khualtlotnak zal i seh, paisa bawm sungah paisa i seh, keng hlah uh.

⁹ Kedap cu hru uh, asinain angki hlei keng hlah uh,” tiah thu a pe hnei.

¹⁰ Cun an sinah, “Inn sung nan luh cangcang in, nan feh sal hlan lo cuvai inn ah nan cam thok.

¹¹ Cun riah-inn nan ta cohlang lo ih nan thu nan ta ngai lo tu khua cu, an khua nan suah tak tikah, anma dokalhnak fiahpittu ah, nan ke ih leivut cu thingta uh,” tiah a ti hnei.

¹² Curuangah an feh ih sirfaknak ding thu an phuang.

¹³ Khawsia tamngai an dawu suak ih mifak tamngai khaw hriak an culh ih an damter.

Baptisma Petu Johan ih Thihnak
(Matthai 14.1–12; Luka 9.7–9)

¹⁴ Jesuh ih hmin a than tuk ruangah Siangpahrang Herod* nih Jesuh ih thuhla cu a thei ve. Mi hrekthah nih, “Baptisma petu Johan cu thihnak in a thosal. Curuangah hi mangbangza

6:8 6.8–11 Luk 10.4–11 **6:11 6.11** Forh 13.51 **6:13 6.13** Jam 5.14 **6:14 6.14–15** Mat 16.14; Mar 8.28; Luk 9.19 * **6:14 6.14**
Siangpahrang Herod: Herod Antipas, Galilee uktu.

thil pawl tuahtheinak huham cu Jesuh sinah t̃uan a t̃uan i thok,” tiah an ti.

¹⁵ Mi dang pawl nih, “Elijah a si,” tiah an ti.

Asinain mi dang pawl sei nih, “Profet a i, a sih lole profet pawl lakih pakhat khat mang a i,” tiah an ti.

¹⁶ Asinain Herod nih cuvai thu a theih ve tikah, “A hngawng ka t̃hawh termi Johan a si kau, thihnak in a thosal si lai tu!” tiah a ti.

¹⁷ Zangahtihle Herod ama rori nih a naupa Filip ih nupi Herodias ruangah mi a thlah ih Johan cu a tlai ter hnei, cule hri thawh khith pit in thawng thla dingin thu a pek dahmi a i. Zangruangah tih le Herod nih a nau pa Filip ih nupi Herodias cu nupi ah a t̃hit ruangah a i.

¹⁸ Zangahtihle Johan nih Herod sinah, “Na naupa ih nupi na t̃hit cu daan nih a duh lo,” tiah a tih tak dah ruangah a i.

¹⁹ Curuangah Herodias nih Johan cu a mit a kem ih thah a duh; Asinain a that thei lo.

²⁰ Zangruangah tih le Johan cu mi dingfel le mi thianghlim a i tih Herod nih a fiah ruangah a t̃ih ih a hum. Herod nih Johan ih thu a theih tikah, thin buai ngai in a um, cule a thusipmi cu lungawi ngai in ngai a duh thotho.

²¹ Cun Herod nih a suahni lopnak ah bawi upa pawl, ralbawi pawl le Galilee peng ih upa pawl hrangah zanriah ei khatnak puai a buah ih, Herodias cu tikcu remcang a ngah.

²² Herodias ih fanu† cu a rong lut ih a lam, Herod le a mikhual pawl cu an lung a awi ngai.

6:17 6.17–18 Luk 3.19,20 † **6:22 6.22** *Herodias ih fanu; a hrekkhat kutngan cabu pawl sungah Ama ih fanu Herodias, tiah a um.*

Cun Siangpahrang pa nih numi nute sinah cun, “Na duhmi hmahhmah cu ka hler la ta pe thok,” tiah a ti.

²³ Cun cuvai nute sinah, “Ka na hlerhmi poh cu ta ka pe thok, ka ram a hrek tiang khaw ta pe thok!” tiah siatti dingin thu a kam.

²⁴ Cun cuvai nute cu a feh ih a nu sinah, “Zangtu ka hler thok?” tiah a sut.

Cun a nu nih, “Baptisma petu Johan ih lu,” tiah a ti.

²⁵ Cun cuvai nu cu zamrang ngai in siangpahrang pa sinah a feh lohli ih, “Baptisma petu Johan ih lu cu kheng thawm in ka pe lohli la ka duh,” tiah a hler.

²⁶ Cun siangpahrang pa cu a riah a se ngai, asinain siatti dingin thu a kam cem ruangah le a mikhual pawl ruangah cuvai nu ih hlerhmi cu a el thei lo.

²⁷ Siangpahrang pa nih mithattu a thlah lohli ih Johan ih lu la dingin thu a pe. Cuvai pa cu thawnginn songah a va feh ih Johan ih lu cu a va tan.

²⁸ Cun Johan ih lu cu kheng thawm a keng ta ih numi nute cu a pe. Cule numi nute nih a nu sinah a pe.

²⁹ Cuvai thu cu Johan ih dungthluntu pawl nih an fiah tikah, an feh ih a ruak cu an la, cule thlan ah an phum.

Jesuh nih Mi 5,000 Caw A Dar

(Matthai 14.13–21; Luka 9.10–17; Johan 6.1–14)

³⁰ Cun a forhthlah pawl cu Jesuh sinah an hmuakkhawm fa ih an tuahmi hmahhmah le an zirhmi hmahhmah cu a zaten an sim.

³¹ Cun ani nih an sinah, “Ram ething ah nanma thawng hlang kan feh thok ih kan va cawlhnga thok,” tiah a ti hnei. Zangahtihle mi lut suak an tamtuk ruangah caw ei can rori hman an nei lo.

³² Cun ram ething la ah anma hlang lawng thawng an feh.

³³ Mipi pawl nih an pawh lai cu an hmu ih hutu le an si tih an fiah tikah khua cangcang in ke thawng an zuang. Cule Jesuh le a dungthluntu pawl ih bat hlan ah an ban.

³⁴ Jesuh cu lawng sungin a suah tikah, miburpi cu a hmu hnei, cule khaltu nei lo tuu mang an ih ruangah a thinfaik hnei. Cule thu tamngai a zirh hnei.

³⁵ Cun ni a sim i tikah, a dungthluntu pawl cu Jesuh sinah an feh ih, “Hi hmun hi ram ething a i, ni le a sim ngai i cem.

³⁶ Mipi pawl hi, kiangkap ih lo le khua pawl ah thlah hnei la, ei ding thil zangtumaw tal leih fa seu,” tiah an ti.

³⁷ Asinain Jesuh nih, “Ei ding cu nan nih pe uh,” tiah a sawn hnei.

Cun an ni nih, “Ngun tangka[‡] 200 man in caw lei pit in mipi pawl hi kan pe thok maw?” tiah an sut.

³⁸ Cule ani nih an sinah, “Sang hlawm khawzat nan nei? Feh uhla zoh uh,” tiah a ti hnei.

Cun an va zoh ih, “Sang hlawm nga le nga panih,” tiah an ti.

6:34 6.34 Mat 9.36 [‡] **6:37 6.37** *Ngun tangka*: Ngun tangka fangkhat cu mi pakhat ih ni khat hlawhman a i (Mat 20.2 ah zoh).

³⁹ Cule a dungthluntu pawl sinah, mipi pawl cu ta hring tlun ah a bur a bur in to ter dingah, thu a pe hnei.

⁴⁰ Curuangah mipi pawl cu zakhat bur, sawm-nga bur tin an to.

⁴¹ Cun sang hlawm nga le nga panih cu a la ih, van la zoh in lungawithu a sim. Cule sang cu a seu ih mipi pawl zem dingah a dungthluntu pawl sinah a pe. Cun nga panih khaw cu an zate sinah a zem.

⁴² Cule an zaten an ei ih an khop ngai.

⁴³ An hlahmi nga le sang nepnawi pawl cu a dungthluntu pawl nih an sar ih khoto hleinih a khat in an sar.

⁴⁴ Cuvai sang eitu pawl cu pami hlang ah 5,000 an i.

Ti Tlun ah Jesuh A Feh

(Matthai 14.22–33; Johan 6.15–21)

⁴⁵ Jesuh nih mipi pawl a tlun ter hnei laiah, tili ral ih Bethsaida khua ah feh khan dingin a dungthluntu pawl cu hmakhatte ah lawng sungah a lut ter hnei.

⁴⁶ Cun Jesuh cu mipi pawl tlun hnukah, thla cam dingin tlang tlunah a kai.

⁴⁷ Cun ni a sim i tikah, lawng cu tili laifang ah a um ih Jesuh cu tili kam ah ama kau a um.

⁴⁸ Zil cu anma la ah a zuan ruangah, a dungthluntu pawl cu harsa ngaiin lawng an to cu a hmu hnei. Curuangah zingmaw khawvang hlan hrawngah tili tlunin an sinah a feh. An sin a tian tikah lattak\$ hnei a tum.

§ 6:48 6.48 lattak hnei; lole kop hnei.

⁴⁹ Cun ti tlunih a feh cu an hmuh tikah, muthla ah an tih ih an hek ciamco.

⁵⁰ Zangahtihle an zaten an hmu ih an ñih tuk.

Asinain hmakhatte ah Jesuh nih an sinah, “Thinphang hlah uh, kei ka si, ñih hlah uh,” tiah a ti hnei.

⁵¹ Cun a dungthluntu pawl sin lawng sungah a lut ih zil cu a dai. Cun dungthluntu pawl cu an mang a bang ngai.

⁵² Zangahtihle an lung a ruh tuk ruangah mi 5,000 caw a darmi ih a tih duhsatnak khaw an fiahthiam lo.

*Jesuh Nih Gennesaret ah Mifak A Damter
(Matthai 14.34–36)*

⁵³ Cun tili an tan ngah tikah Gennesaret ah an ban, cule an lawng cu tikap ah an khit.

⁵⁴ Lawng sung in an ñum tikah, mipi pawl nih Jesuh cu an fiah thiam lohli.

⁵⁵ Cun cuvai ram kiangkap pawl hmahhmah ah an zuang ih, Jesuh a um tih an fiahnak hmun cangcang ah mifak pawl cu an ihnak tangthah thawh an tian pit.

⁵⁶ Cun Jesuh ih fehnak hmun khawte cang ah iseh, khawpi cang le lo tiangah khaw iseh, mifak pawl cu dawr hmun ah an tian pit. Jesuh ih hnipuan zimte tal tham ter dingah an hler. Cule a tham ngahtu hmahhmah cu an dam.

7

*Pupa pawl ih Thuzirhmi
(Matthai 15.1–9)*

¹ Cun Jerusalem in a tiangmi Farasi pawl le daanthiam hrekhat pawl cu Jesuh ih hram ah an hmuakkhawmfa.

² Cule Jesuh ih dungthluntu hrekhat pawl cu an kut hnawm pi in caw an ei khi an hmu — cucu an kut an tawfa lo, tinak a i.

(
³ Zangahtihle Farasi pawl le Judah mi hmahmah nih, an pupa pawl ih dun le daan khoh ngai in an thlun ruangah, kut tawfa lo'n caw an ei lo.

⁴ Cun dawr in an tlun tik khawah kholhfa hmasak lo'n zangkaw an ei lo.* Cule an pupa pawl ih dun le daan pawl: khuat taw dan, khukheng taw dan le ihkhun pawl† thianfaih dan tivek pawl khaw an thlun.)

⁵ Cun Farasi pawl le daanthiam pawl nih Jesuh cu, “Zangruangah na dungthluntu pawl hi kan pupa pawl ih dun le daan thlun lo'n, kut hnawm pi thawn caw an ei?” tiah an sut.

⁶ Cun Jesuh nih an sinah, “Profet Isaiah nih, nan mitifater pawl ih thuhla a sip mi cu a dik taktak. Hitin a ngan:

“Hi minung pawl nih an hmurka kau in ka na upat,

Asinain an thinlung cun ka na hlat.

⁷ Kei ka na biaknak cu a lakmen a i,
minung ih daan pawl cu
Pathian ih thurin mangin an zirh.’

* **7:4 7.4** dawr in an tlun tik khawah kholhfa hmasak lo'n zangkaw an ei lo; lole dawr ih an lei mi hmahmah khaw taw hmasak lo'n an ei lo. † **7:4 7.4** A hrekhat kutngan cabu pawl sungah le ihkhun pawl; tihmi a tel lo.

⁸ “Pathian ih thupek cu nan ram ih minung ih dun le daan sawn nan thlun.”

⁹ Cun Jesuh nih an sinah, “Nan zirhsinmi dun le daan hngetkhoh dingah Pathian ih thupek sawn cu nan hnong.

¹⁰ Zangahtihle Moses nih, ‘Nan nu le nan pa cu upat uh,’ cule, ‘A nu le pa tonsia ih a be tu cu thah tengteng thok a i,’ tiah a ti.

¹¹ Asinain nan nih cu, ‘Mi pakhat khat nih a nu le a pa hrangah thil tha pakhat khat nei na kau in “Korban a tih” a sih ahcun (Korban tihmi cu Pathian sinih pekhlanmi tinak a i),

¹² cuvai pa cu a nu le pa zohkhentu sihnak in a luat,’ tiah nan ti.

¹³ Nan zirhsinmi nan dun le daan hmangin, Pathian ih thu cu zanghmanlo ah nan tuah. Cule cuvai mang thil tamngai khaw nan tuah,” tiah a ti.

*Minung Hnawm Tertu Thil pawl
(Matthai 15.10–20)*

¹⁴ Cun Jesuh nih mipi pawl cu a ko hnei sal ih an sinah, “Nan zaten ka ngai uhla cing uh.

¹⁵ Lengla in sungla ih a lutmi thil pawl nih minung hi a hnawmter lo; Asinain sungla in a suakmi thil pawl nih a hnawmter sawn,” tiah a ti hnei.

¹⁶ ‡

¹⁷ Jesuh cu mipi pawl ramta hnei pit in inn song a luh tikah, a dungthluntu pawl nih cuvai tahthipnak thu cu an sut.

‡ **7:16 7.16** A hrekhat kutngan cabu pawl sungah cang 16: *cule, na nan neih ah cu ngai uh!* tiah an bet (4.23 ah zoh).

¹⁸ Jesuh nih an sinah, “Zangtin nan khaw nan cing ve cuang lo maw? Lengla in a lut mi zangtu thil khaw nih minung a hnawmter lo,

¹⁹ zangahtihle cuvai thil cu a thinlung sungah a lut lo ih, a pumpi sungah a lut sawn. Cule ekinn ah a suak colh sal, tih nan fiah lo maw?” tiah a ti hnei. (Aitin a tihnak cu caw hmahhmah hi ei thiang a i, tiah a tih duhnak a i.)

²⁰ Cun Jesuh nih, “Minung sungih a suakmi thil nih minung a hnawmter.

²¹ Zangahtihle minung sungla ih a suakmi ruahnak tha lo, nupa soal tuahnak, lolak hlah, lainawng,

²² tãngtawm sualnak, duhhamnak, sualralnak, mideu, taksa hiarnak, nahsuah iksiknak, midang thangsiatnak, puarthaunak, atthlakza thil tuahnak —

²³ aivai thil tha lo hmahhmah cu minung sungin a suak ih, minung a hnawmter,” tiah a ti.

Nucang Nu ih Zupnak
(*Matthai 15.21–28*)

²⁴ Cun Jesuh cu cuvai hmun in a pok ih, Tai-ar khuapi hram la ah a feh. Cule inn pakhat sungah a lut ih hutukhaw ih an fiah ding a duh lo, asinain a thupfa thei cuang lo.

²⁵ Zangahtihle a fanu khawsia ih luhhnawh mi ih nu, nucang pakhat nih Jesuh a um tih a fiah ih a sinah a feh, cule hmakhatte ah a ke hram ah a bok.

²⁶ Nucang nu cu Zentail mi Fonisia rammi a i. Cuvai nu nih a fanu sungih khawsia dawisuak dingah Jesuh cu a hler.

²⁷ Jesuh nih a sinah, "Fale nih khop ngai in ei hmasak seu. Zangahtihle fale ih caw laksak pit in uico pek cu a tha thok lo," tiah a ti.

²⁸ Asinain cuvai nucang nu nih, "A i hrim, Bawipa, fale ih caw tlawktlau cu cabuai tangih uico pawl nih ei ve kau hmah uh ee," tiah a sawn.

²⁹ Cun Jesuh nih cuvai nu sinah, "Hivai na tonkam ruangah, na feh thei i, na fanu sung in khawsia cu a suak cem," tiah a ti.

³⁰ Cun cuvai nu cu inn a bat tikah, a fanu cu ihkhun tlunah it in a hmu. Khawsia cu a suak cem taktak.

Jesuh nih Naset Tonthiamlo A Damter

³¹ Cun Jesuh cu Tai-ar peng a ramta ih Sidon peng pal pah pit in Dekhapolis ram Galilee Tili ah a feh.

³² Cun naset le fiangngai ih tonthiamlo pa pakhat cu Jesuh sinah an tianpit. Cule cuvai pa ih tlunah a kut suang dingin Jesuh cu an hler.

³³ Cun Jesuh nih cuvai pa cu mipi pawl lak in hmun dang deuh ah a tha ih, cuvai pa ih naa sungah a zung in a von tok, a cihrit a kha, cule a lei a tham sak.

³⁴ Cun van la zoh in a thawpi a suah ih, "Ephphatha!" tiah a ti. A sullam cu, "Hong fa seh!" tihnak a i.

³⁵ Cun cuvai pa ih naa cu a theng ih a lei talh dawntu cu a poih, cule fiangngai in a ton suak thei.

³⁶ Cun Jesuh nih mipi pawl cu hukhaw sim lo dingin thu a pe. Asinain a kham hnei tam deuhdeuh le tam sinsin in an sim.

³⁷ Cun mipi pawl cu an khuaruah a har ngai ih, “Thil zangkim hi tha tuk in a tuah. Naset pawl cu an naa a theng ter ih tonthiamlo pawl khaw a ton ter,” tiah an ti.

8

Jesuh nih Mi 4,000 Caw A Dar (Matthai 15.32–39)

¹ Cuvai can ah, minung tamngai cu an hmuakkhawm fa seisei ih ei ding zangkhaw an neih lo tikah, Jesuh nih a dungthluntu pawl cu a ko hnei ih an sinah,

² “Mipi pawl hi ka thinfak hnei tuk, zangahtihle ka sinah an umnak ni thum lai a rei i cem ih ei ding zangkhaw an nei lo.

³ Zangkhaw ei lo in ka tlun ter hnei asihle, lam lakah an caw tam in an ba colh thok. Zangahtihle mi hrekkhat cu lam hlapi in a tiangmi an i,” tiah a ti hnei.

⁴ Cun a dungthluntu pawl nih, “Aimang ramthing lakah hutu nih minung hi zat hrangah caw a hrawl thei thok?” tiah an sawn.

⁵ Jesuh nih an sinah, “Sang hlawm khawzat nan nei?” tiah a sut hnei.

Cule an ni nih, “Hlawm sarih,” tiah an ti.

⁶ Cun Jesuh nih mipi pawl cu leilung ah to dingin thu a pe hnei. Cule sang hlawm sarih cu a la ih lungawithu a sip hnukah, a seu ih mipi pawl zem dingah a dungthluntu pawl sinah a pe. Cule an ni nih mipi pawl cu an zem.

⁷ Nga fate te khaw temte an nei. Lungawithu a sip hnukah mipi pawl zem thotho dingin thu a pe hnei.

⁸ Cun mipi pawl cu an ei ih an khop ngai. Cule an hlahmi nepnawi pawl cu an sar sal ih kho sarih khat an sar.

⁹ Cun a eitu mipi pawl cu 4,000 hrawng an i. Jesuh cu mipi pawl a tlunter hnei.

¹⁰ Cule hmakhatte ah a dungthluntu pawl thawn lawng sung ah an lut ih Dalmanutha peng ah an feh.

*Farasi pawl nih Hmuhsaknak Tuah An Hler
(Matthai 12.38–42; 16.1–4)*

¹¹ Cun Farasi pawl cu an tiang ih Jesuh thawn thu-el fak an thok. Jesuh hneksaknak dingah, vancung ihsin hmuhsaknak tuah an hler.

¹² Asinain Jesuh cu a thawpi a suah ih, “Zan-gruangah tun san minung pawl hi hmuhsaknak nan hrawl? Thutak in nan ta sim, tun san minung pawl sinah zangtu hmuhsaknak khaw pek an i thok lo,” tiah a ti.

¹³ Cule Jesuh cu a feh ta hnei ih lawng sungah a lut. Cun tili khatla ralah a feh.

*Farasi le Herod ih Colh
(Matthai 16.5–12)*

¹⁴ Cun dungthluntu pawl nih sang kentak an hmulh ih lawng sungah cun sang hlawm khat kau an nei.

¹⁵ Cule Jesuh nih an sinah, “Farasi pawl ih colh le Herod ih colh hi ralring lau cih,” tiah a cah hnei.

¹⁶ Cule “sang kan neih lo ruangah aitin kan na ti si na pan,” tiah pakhat le pakhat an ti fa.

¹⁷ Jesuh nih an tonmi a thei hnei ih, an sinah, “Sang nan neih lo thu cu zangah nan rel ngelngo?”

Nan cing thiam lo maw, nan fiahfiang lo? Nan lung a ruh rih maw?

¹⁸ Mit nei hmah pit in — nan hmu lo maw? Naa nei hmah pit in — nan thei lo maw?

¹⁹ Minung 5,000 hrang ah sang hlawm nga ka seu lai ah khin an hlahmi a nepnawi kho khawzat nan sar? tih khi nan cing i lo maw?" tiah a sut hnei.

Anni nih a sinah, "Kho hleinih," tiah an let.

²⁰ Cun Jesuh nih an sinah, "minung 4,000 hrang ah sang hlawm sarih ka seu lai ah khi an hlahmi a nepnawi kho khawzat nan sar?" tiah a sut hnei.

Cule an ni nih a sinah, "Kho sarih," tiah an let.

²¹ Cule Jesuh nih an sinah, "Cucu nan fiahthiam rih cuang lo maw?" tiah a ti hnei.

Jesuh nih Bethsaida ah Mitkhang Pa A Damter

²² Cun Bethsaida khua an ban. Mitkhang pa pakhat cu a sinah an tianpit ih tham dingah Jesuh cu an hler.

²³ Cun Jesuh nih mitkhang pa cu a kut in a tlai ih khaw lengah a ̣hi ta. Cule a mit ah cihrit a khak ih a tlunah a kut a suang. Cun Jesuh nih a sinah, "Zangtu tal hmu thiam cim?" tiah a sut.

²⁴ Mitkhang pa cu tlun la a zoh ih, "Minung pawl ka hmu thei, asinain thingkuang feh deido mang an i," tiah a ti.

²⁵ Cun Jesuh nih a mit cu a tham sak sal ih a mit cu a hrak. A mit cu a damsal ih zang hmahhmah fiangten a hmu thei.

²⁶ Cule Jesuh nih, "Khaw sungah lut vai hlah," tiah thu a pe ih inn ah a tlung ter.

*Peter nih Jesuh ih Thu Phuansuahnak
(Matthai 16.13–20; Luka 9.18–21)*

²⁷ Cun Jesuh le a dungthluntu pawl cu Sisaria Filipi ih khawte pawl ah an feh. Jesuh nih lampi lakah a dungthluntu pawl cu, “Mi nih kei hi hutu tiah ka na ti?” tiah a sut hnei.

²⁸ A dungthluntu pawl nih a sinah, “Baptisma petu Johan a si, ta ti. Asinain mi hrekkhat nih Elijah a si, ta ti. Mi hrekkhat nih profet pakhat khat a si, tiah ta ti eng,” tiah an ti.

²⁹ Cule Jesuh nih an sinah, “Asihle nan teh kei hi hutu tiah ka na ti?” tiah a sut hnei.

Peter nih a sinah, “Nang cu Khrih na si,” tiah a sawn.

³⁰ Cule Jesuh nih a thuhla cu hutukhaw sim lo dingah khoh ngaiin ralrinnak a pe hnei.

*Jesuh nih A Tuar ding le A Thih ding Thu A Sim
(Matthai 16.21–28; Luka 9.22–27)*

³¹ Cun Jesuh nih a dungthluntu pawl thuzirh a thok. Minung fapa cu harnak tamngai a tuar thok ih upa pawl, puithiam upa pawl le daanthiam pawl nih an hnong thok. Cule an that thok ih ni thum hnukah a thosal thok, tiah a zirh hnei.

³² Cun cuvai thu cu an sinah langhngan ngaiin a sim hnei. Cule Peter nih Jesuh cu hmun dang deuhah a thita ih a mawhthluk.

³³ Asinain Jesuh cu a her fa ih a dungthluntu pawl zoh hnei pah in Peter cu a tai, “Seihtan, ka dung la ah feh! Zangahtihle Pathian thil ruat lo’n minung thil sawn na ruat,” tiah a ti.

³⁴ Cun Jesuh nih mipi pawl le a dungthluntu pawl cu a ko hnei ih, an sinah, “Hutu khaw ka dung ka na thlun duhtu cu ama le ma hnong fa seh, cule a thinglamtah phur in ka dung ka thlun seh.

³⁵ Zangahtihle hutu poh khaw ama ih nunnak a rung duhtu cu a nunnak a hlo thok, asinain hutu poh khaw keimai hrang le thuthang tha ruangih a nunnak a hlotu cu a nunnak a run ngah thok.

³⁶ Zangahtihle mi pakhat nih leilung pumpi hi co in ama ih nunnak hlo hnik sehla, a hrangah zangtu hlawknak a um?

³⁷ A nunnak cu zangtu thaw n in a lei thei sal thok?

³⁸ Hutu khaw sualnak le rinumlonak ih a khatmi hivai san ah, kei le ka thu a zahpittu cu minung fapa nih a Pa ih sunlawinak le a thianghlim vancungmi pawl thaw n an tian leh tikah a zahpit hnei ve thok,” tiah a ti.

9

¹ Cun Jesuh nih an sinah, “Thutak in nan ta sim, hivai hmun ih a dingmi mi hrekkhat hi, Pathian ih Uknak cu huham thaw n a tian an hmuh hlan lo, thihnak tep lo dingmi an um,” tiah a ti.

Jesuh ih Muihmel Thlenfaknak
(*Matthai 17.1–13; Luka 9.28–36*)

² Cun ni ruk hnukah, Jesuh nih Peter, James le Johan pawl cu tlang tlunah anma lawng a kai pit hnei. Cule Jesuh cu an hmai ah a muihmel a thleng fa.

³ A hnipuan cu a tleu ih a var setak — leitlun ih thil sawptu hutu mang khaw nih cutluk var in an tuah thei thok lo.

⁴ Cun an sinah Elijah cu Moses thawn an rong lang ih Jesuh thawn an be fa berbo.

⁵ Cule Peter nih Jesuh sinah, “Rabbi, aiva ih kan um hi a tha tuk. Thlam pathum in sa u sing, na hrangah pakhat, Moses hrangah pakhat, cule Elijah hrangah pakhat,” tiah a ti.

⁶ Zangruangah tihle an ðih tuk ih ðon ding dang a fiah lo ruangah a si.

⁷ Cun khawdur nih a ron khuh hnei ih khawdur sung in aw pakhat nih, “Hihi ka duhdawt ngaimi ka Fapa a si — a thu ngai uh!” tiah a ti.

⁸ Cucangin dungthluta pathum pawl cu an kiangkap an zoh lohli ih hutukhaw an hmu lo; Jesuh kau an hram ih a um cu an hmu.

⁹ Tlang tlun in an rong tum laiah, “Minung Fapa thihnak ihsin a thawhsal hlan lo cu, an hmuh mi thilpawl hutukhaw sim lo dingah,” Jesuh nih thu a pe hnei.

¹⁰ Cuvai a thupekmi cu an thlun ih, “‘thihnak in thawhsal,’ tihmi cu zangtu khi i la na?” tiah pakhat le pakhat an sut fa.

¹¹ Cule Jesuh sinah, “Zangruangah daanthiam pawl nih Elijah a tiang hmasak thok an ti?” tiah an sut.

¹² Cun Jesuh nih an sinah, “Elijah cu a tiang hmasa taktak thok ih zang hmahhmah a remthasal colh thok. Zangruangah Ca Thianghlim sungah, Minung Fapa cu harnak tamngai a tuar thok ih hnon a i thok, tiah ngan a i?

13 Thutak in nan ta sim, Elijah cu a tiang taktak cem, cule a thuhla an ngancia mangin, an duhduh in a tlunah an tuah,” tiah a ti.

Jesuh nih Thlarau Sia ih Molhmi Nappang A Damter

(Matthai 17.14–20; Luka 9.37–43a)

14 Cun dungthluntu dang pawl sin an tian tikah, mipi tamngai nih an kulh ih daanthiam pawl le dungthluntu pawl thu an el fak ngelngo cu an hmu.

15 Cule mipi zate cu Jesuh an hmuh cangka in an mang a bang setak, cule ama hmuak dingin a sinah an zuang.

16 Cun Jesuh nih a dungthluntu pawl sinah, “An ni thawn zangtu nan el fa?” tiah a sut hnei.

17 Cule mipi lakin mi pakhat nih a sawn ih, “Sayapa, nan sinah ka fapa ka tian pit, zanghtihle thlarau sia nih òn thiam lo in a tuah.

18 Thlarau sia nih a molh cangcang in leilung ah a hlon fa, a ka in rabuan a suak, a ha a rial ih a òhong colh. Cule na dungthluntu pawl sinah, thlarau sia dawisuak dingin ka sim hnei na’n, an dawisuak thei lo,” tiah a ti.

19 Cule Jesuh nih a sawn ih an sinah, “Aw zupnak nei lo a tun san minung pawl, nan sinah khawtik tiang ka um rih thok? Nan tlunah khawtik tiang ka thinsau thok? Cuvai pa cu ka sinah tianpit uh,” tiah a ti.

20 Cule cuvai pa cu Jesuh sinah an feh pit.

Thlarau sia nih Jesuh a hmuh cangka in nappang pa cu a caih ter ih leilung ah a ngal, a tawng fa ih a ka in rabuan a suak.

²¹ Cule Jesuh nih, “Hitin a sihnak hi rei cem im?” tiah a pa cu a sut.

Cule a pa nih, “A nappan lai in a si cem.

²² Vei tampi cu thlarau sia nih that dingin meisa sung le ti sungah a hlon. Na tuah theimi a sih ahcun kan thinfah la kan bawm hram,” tiah a ti.

²³ Jesuh nih a sinah, “Na tuah theimi a sih ahcun, tiah na ti. A zumtu hrang ahcun zang hmahhmah hi a cang thei colh,” tiah a ti.

²⁴ Hmakhatte ah nappang pa ih pa cu a hek ih, “Ka zum, ka zuplonak ka bawm hram,” tiah a ti.

²⁵ Jesuh nih mipi pawl hmuakkhawm fa cu a hmuh hnei tikah, thlarau sia cu a tai ih, a sinah, “Naset le òn thiam lo nang thlarau sia, hivai nappang pa sungin suak la lut sal i hlah, tiah thu ta pe,” tiah a ti.

²⁶ Cule thlarau sia cu a hek ih nappang pa cu a caih ter hnukah a sungin a suak. Nappang pa cu mithi mangin a um ih, mi tampi nih, “Nappang pa a thi,” tiah an ti.

²⁷ Asinain Jesuh nih a kut in nappang pa cu a la ih a han tho, cule a hang ding.

²⁸ Cule Jesuh cu inn songah a lut ih a dungthluntu pawl nih a thupte’n, “Zangah kan hmah kan dawisuak thei lo?” tiah an sut.

²⁹ Cule Jesuh nih an sinah, “Thlacamnak lo cun, himang thlarau sia cu zangkhawm nih a dawisuak thei lo,” tiah a ti hnei.

*Jesuh nih A Thihnak ding Thu A Sim Sal
(Matthai 17.22–23; Luka 9.43b–45)*

³⁰ Cun Jesuh le a dungthluntu pawl cu cuvai hmun ihsin an pok ih Galilee peng palpah in an

feh. Cule Jesuh nih hutukhaw ih an fiah ding a duh lo.

³¹ Zangahtihle a dungthluntu pawl thu a zirh hnei ih, an sinah, “Minung Fapa cu mi kut ah pek a i thok ih an that thok. Cule an thah hnuk ni thum hnukah a thosal thok,” tiah a ti hnei.

³² Asinain zangtu a sim tih an cing thiam lo, a suh le an tih ih an sut ngam lo.

Hutu A Hnem Bik?

(Matthai 18.1–5; Luka 9.46–48)

³³ Cun Jesuh le a dungthluntu pawl cu Kaper-naum khua an ban. Cule inn songih a um laiah, Jesuh nih an sinah, “Lampi lakah zangtu thu nan el fa ngelngo?” tiah a sut hnei.

³⁴ Asinain daiten an um colh, zangahtihle lampi lakih an el fakmi cu an lakah hutu a hnem bik tihmi a i.

³⁵ Cun Jesuh cu a to, cule a dungthluntu hleinih cu a ko hnei ih, an sinah, “Hutukhaw hmasabik sih a duhtu cu mi hmahhmah lakah netabik a i thok ih, mi hmahhmah ih siahhlawh a i thok,” tiah a ti hnei.

³⁶ Jesuh nih nappang pa a ko ih an laifang ah a ding ter, cule a kut in a cawi ih, an sinah,

³⁷ “Hutukhaw ka hmin in himang nappang pakhat a cohlangtu cu kei ka na cohlang a i. Cule hutukhaw ka na cohlangtu cu kei kau ka na cohlang i lo in, ka na thlahtu sawn a cohlang mi a i,” tiah a ti.

Kan Na Dokalh Lotu Cu Kan La Tạng An I

(Luka 9.49,50)

³⁸ Johan nih Jesuh sinah, “Sayapa, na hmin in thlarau sia a dawisuaktu mi pakhat kan hmu ih kan na thluntu a ih lo ruangah cuvai pa cu kan dawn,” tiah a ti.

³⁹ Asinain Jesuh nih, “Dawn hlah uh, zangahtihle ka hmin ih mangbangza a tuahtu cu nih ka na relsiat thok lo.

⁴⁰ Zangahtihle kan na dokalh lotu cu kan la țang a i.

⁴¹ Zangahtihle thutak in nan ta sim, Khrih ih ta na ih ruangah ka hmin in din ding ti khuat khat ta petu cu, a tuah țhatman a sung hrimhrim thok lo.

Sual dingih Tukforhnak

(Matthai 18.6–9; Luka 17.1,2)

⁴² “Cun hutukhaw ka na zumtu hivai nappang pakhat khat a سوال tertu cu a hngawng ah fang rialnak lungtum thlaih pit in tipi thuanthum sungah hlon fa sehla a hrangah a țha sawn.

⁴³ Na kut nih ta سوال ter asihle na kut cu țhot. Taksa kim lo in nunnak sungih luh cu kut panih thawn a mit kel lo mi meisa, hell sungih feh nakin na hrangah a țha sawn.

⁴⁴ *

⁴⁵ Cun na ke nih ta سوال ter asihle na ke cu țhot. Ke kim lo in nunnak sung luh cu ke panih thawn hell sungih luh nakin na hrangah a țha sawn.

9:40 9.40 Mat 12.30; Luk 11.23 **9:41 9.41** Mat 10.42 **9:43 9.43**

Mat 5.30 * **9:44 9.44** A hrekhat kutngan cabu pawl sungah
 cang 44: *Cuvai hmun ah cun zang pawl cu an thi kel lo ih meisa
 khaw a mit kel lo; tiah an be (cang 48 ah zoh).*

46 †

47 Cun na mit nih ta soal ter asihle na mit cu khorh. Mit pakhat thawh Pathian Uknak sungih luh cu mit panih thawh hell ih luh nakin na hrangah a tha sawn.

48 Cuvai hmun ahcun ‘zang pawl cu an thi kel lo ih meisa khaw a mit kel lo.’

49 “Thawinak cu ci in thianfaiater a sih mangin mi hmahmah cu meisa in thianfaiater colh an i ve thok.

50 “Ci cu a tha, asinain a al nak a net asihle, zangtin na al ter sal thok?

“Nanma ah ci cu nei uh, cule pakhat le pakhat rem fa uh,” tiah a ti.

10

*Jesuh nih Nupa Mak Faknak Thu A Zirh
(Matthai 19.1–12; Luka 16.18)*

¹ Cun Jesuh cu cuvai hmun in a suak ih Jordan tikua ralkhat le Judea peng laah a feh. Mipi pawl cu a sinah an hmuakkhawm fa sei ih a tuah kel mangin thu a zirh hnei.

² Cun Farasi pawl cu a sinah an feh ih, hneksak an duh ruangah, “Pami nih a nupi ma sehla daan nih a siang maw?” tiah thu an sut.

³ Jesuh nih a let hnei ih, “Moses nih zangtu thu nan ta pe?” tiah a sut hnei.

⁴ Cule an ni nih, “Moses nih maknak ca ngan pit in mak cu a siang,” tiah an ti.

† 9:46 9.46 A hrekhat kutngan cabu pawl sungah cang 46: Cuvai hmun ahcun zang pawl cu an thi kel lo ih meisa khaw a mit kel lo; tiah an be (cang 48 ah zoh). 9:47 9.47 Mat 5.29 9:50 9.50 Mat 5.13; Luk 14.34,35 10:4 10.4 Mat 5.31

⁵ Asinain Jesuh nih an sinah, “Nan lungruh tuk ruangah nan hrangah hi daan hi Moses nih a ngan.

⁶ Asinain sersiam thoktir ihsin ‘Pathian nih numi le pami a tuah.’

⁷ ‘Curuangah pami nih a nu le pa ramta pit in a nupi a kop thok.*

⁸ Cule taksa panih cu taksa pakhat ah an cang thok.’ Curuangah an ni cu panih an i, i lo, taksa pakhat an i sawn.

⁹ Curuangah Pathian ih a kop cem mi cu hutukhaw nih then hlah seu,” tiah a ti.

¹⁰ Cun inn song an luh sal tikah, a dungthluntu pawl nih cuvai thu cu an sut sal.

¹¹ Cule Jesuh nih an sinah, “Hutukhaw a nupi ama ih nupi dang a thit asihle tangtawm sualnak a tuah.

¹² Cun numi khaw nih a pasal ama ih pasal dang a neih asihle tangtawm sualnak a tuah,” tiah a ti.

*Jesuh nih Nappang pawl Thlawsuah A Pe
(Matthai 19.13–15; Luka 18.15–17)*

¹³ Cun mipi pawl nih, Jesuh ih tham dingah, nappang pawl cu a sinah an thi. Cule a dungthluntu pawl nih cu pawl cu an tai.

¹⁴ Asinain Jesuh nih a hmuh tikah, a thin a se ih an sinah, “Nappang pawl cu ka sinah tiang seu, dawn hlah uh. Zangahtihle Pathian Uknak cu himang nappang pawl ih ta a i.

* **10:7 10.7** A hrekkhat kutngan cabu pawl sungah a nupi a kop thok; tihmi a tel lo. **10:11 10.11–12** Mat 5.32; 1 Kor 7.10,11

15 Thutak in nan ta sim, ‘Hutu khaw sisehla nappang pawl mangin Pathian Uknak a cohlang lo tu cu Pathian Uknak sungah an lut thei kel thok lo,” tiah a ti.

16 Cule nappang pawl cu a ban tlunah a cawi hnei, an tlunah a kut a suang ih thlawsuah a pe hnei.

Milian Pa

(Matthai 19.16–30; Luka 18.18–30)

17 Cun Jesuh cu khual tlawn ding ih a suah zawngah, a sinah mi pakhat a zuang ih a khuk bil in, “Zirhtu tha, kumkhua nunnak ka co theinak dingah zangtu ka tuah thok?” tiah a sut.

18 Cule Jesuh nih a sinah, “Zangruangah zirhtu tha tiah ka na ko? Pathian hrello mi tha hukhaw an um lo.

19 Thupek pawl khi fiah kau hmah ci ee: ‘Mi that hlah, tangtawm sualnak tuah hlah, lolak hlah, fiahpitnak dik lo rel hlah, mi deu hlah, na nu le pa cu upat hnei,” tiah a ti.

20 Cun ani nih Jesuh sinah, “Sayapa, cuvai pawl hmahhmah cu ka no lai ihsin ka thlun hnei colh cia mi an i,” tiah a ti.

21 Cun Jesuh nih cuvai pa cu a zoh ih, a duhdawt, cule a sinah, “Thil pakhat na sam rih: feh la, na neihmi hmahhmah zuar pit in mi fahrah pawl pe hnei, cule vancung ah hlawnthil na nei thok. Cun ka dung ka thlun,” tiah a ti.

22 Cun cuvai pa cu Jesuh sipmi thu ah a riah a se ih thin nuam lo ngai in a feh, zangahtihle ani cu thilri tamngai a neih ruangah a i.

²³ Cun Jesuh cu a kiangkap a zoh ih a dungthluntu pawl sinah, “Paisa nei milian pawl hrangah Pathian Uknak sungih luh cu zangtlukin a har!” tiaa a ti.

²⁴ Cule a dungthluntu pawl cu a sipmi thu ah an mang a bang. Asinain Jesuh nih an sinah, “Fale pawl, Pathian Uknak sungih luh cu zangtlukin a har!”

²⁵ Pathian Uknak sungih milian pa a luh ding nakin ðim awng sungih kalauk luh ding hman a bai sawn,” tiaa a sim hnei sal.

²⁶ Cun dungthluntu pawl cu an mang a bang hlehhlo ih, a sinah, “Asihle hutu rundam a i thei thok?” tiaa an ti.

²⁷ Cule Jesuh nih a zoh hnei ih, an sinah, “Minung hrang ahcun thil cangthei lo a i, asinain Pathian hrang ahcun thil cangthei lo a i lo. Zangahtihle Pathian thawm cu zang hmahhmah hi a cangthei colh,” tiaa a ti hnei.

²⁸ Cutikah Peter nih a sinah, “Ngai hnik, zang hmahhmah ramta pit in na dung kan thlun,” tiaa a ti.

²⁹ Cule Jesuh nih, “Thutak in nan ta sim, hutukhaw siseh la keimai ruang ah le thuthang ða ruang ah, a inn, a u le nau, a nu le pa, a fale, a leiram pawl a ramta tu cu,

³⁰ tun san sung ah tam sinsin a ngah thok. A inn, a u le nau, a nu, a fale leh a leiram pawl khaw a let zakhat in a ngah thok — hremnak pawl khaw a ngah thok. Cule a tiang lai dingmi san ah kumkhua nunnak a ngah thok.

³¹ Asinain hmasabik a i mi, mi tampi cu netabik an i leh thok ih, netabik pawl cu hmasabik an i leh thok,” tiah a ti.

Jesuh nih A Thihnak ding Thu Vei Thumnak A Sim

(Matthai 20.17–19; Luka 18.31–34)

³² Cun Jerusalem la ih an feh lai ah Jesuh cu an hmai ah a feh khan, a dungthluntu pawl cu an mang a bang ih a thluntu midang pawl khaw an ñih. Cule dungthluntu hleinih pawl cu hmun dang deuh ah a ñhi ta hnei sal ih a tlunih thilcang dingmi pawl a sim hnei.

³³ Jesuh nih, “Ngai hnik uh! Jerusalem khua kan ban thok ih, Minung Fapa cu puithiam upa pawl le daanthiam pawl kut ah pek a i thok. Cule an ni nih thi dingin mawh an puh thok, cule Zentail pawl sinah an ap thok.

³⁴ Cun hnihsuhsainak ah an hmang thok ih cihrit an khak thok, an thawi thok ih an that thok. Cule ni thum hnukah a thosal thok,” tiah a ti hnei.

James le Johan ih Dilnak

(Matthai 20.20–28)

³⁵ Cun Zebedi ih fapa James le Johan cu Jesuh sinah an feh ih, “Sayapa, thil ta hlermi hmahhmah kan tuahsak la kan duh,” tiah an ti.

³⁶ Cule Jesuh nih an sinah, “Zangtu tuahsak nan duh?” tiah a sut hnei.

³⁷ Cule an ni nih a sinah, “Na sunlawinak ah na vorh la ah pakhat, na keh la ah pakhat, kan toter veve hram,” tiah an ti.

³⁸ Asinain Jesuh nih an sinah, “Zangtu nan hler tihmi nan fiah lo. Ka din dingmi khuat hi nan ding thei thok maw? Asihlole ka co dingmi baptisma teh nan co thei thok maw?” tiah a ti hnei.

³⁹ Cun an ni nih a sinah, “Kan tuah thei thok,” tiah an ti.

Cule Jesuh nih an sinah, “Ka din dingmi khuat cu nan ding thei kau thok, cule ka co dingmi baptisma khaw nan co thei kau thok.

⁴⁰ Asinain ka vorh la le ka keh la ih to ding thu cu kei ih pek dingmi a i lo; timtuah sak ciami pawl hrang sawn ah a i,” tiah a ti.

⁴¹ Cun cuvai thu cu a dang pahra pawl nih an theih tikah James le Johan cungah an lung a awi lo.

⁴² Cule Jesuh nih a sinah a ko hnei ih, an sinah, “Zentail pawl uktu dingih ruahmi pawl cu an mipi tlunah an bawisak fa ngai ih, an hotu pawl khaw an tlunah thu an nei ngai, tih cu nan fiah.

⁴³ Asinain nan lakah cu hi mangin i ding a i lo. Hutu khaw nan lak ih hnem bik sih a duh ahcun nan siahhlawh i sawn seh.

⁴⁴ Cule hutukhaw nan lak ih hmasabik sih a duh ahcun nan zate ih sal i sawn seh.

⁴⁵ Zangahtihle Minung Fapa hman riatmi i dingah a tiang lo, riantu i dingah le mi tamngai tlatnak hrangah a nunnak pe ding sawn ah a tiang,” tiah a ti.

*Jesuh nih Mitkhang Bartimias A Damter
(Matthai 20.29–34; Luka 18.35–43)*

⁴⁶ Cun Jesuh le a dungthluntu pawl cu Jerikho khua an ban; cule a dungthluntu pawl le mipi tamngai thawn Jerikho in an pawh zawngah, Timias ih fapa Bartimias, mitkhang kutdawh, cu lampi kap ah a to.

⁴⁷ Cule Nazareth mi Jesuh a si tih a theih tikah, a hek ih, “Jesuh, David Fapa, ka cungah thinfahnak nei hram!” tiah a ti.

⁴⁸ Cule mi tampi nih an tai ih, daiten um an forh. Asinain a hek hlehhlo ih, “David Fapa, ka cungah thinfahnak nei hram,” tiah a ti.

⁴⁹ Cun Jesuh cu a cawlhnga ih, “Ko uh,” tiah a ti.

Cule mitkhang pa cu an ko ih, a sinah, “Thin thlangamten um, hang tho, Jesuh nih ta ko,” tiah an ti.

⁵⁰ Cule a hnipuan cu a hlon ta ih, Jesuh sinah cun a pet vervö.

⁵¹ Cule Jesuh nih a let ih, a sinah, “Na hrangah zangtu ta tuahsak na duh?” tiah a sut.

Cule mitkhang pa nih a sinah, “Rabbi, khua hmu thei sal ningla ka duh,” tiah a ti.

⁵² Cule Jesuh nih a sinah, “Feh, na zupnak nih ta damter cem,” tiah a ti.

Cule hmakhatte ah khua a hmu thei sal ih Jesuh cu zalam ah a thlun.

11

Jerusalem ah Nehnak thawn Luhnak

(Matthai 21.1–11; Luka 19.28–40; Johan 12.12–

19)

¹ Cun Jerusalem la an naih i mepmo ih, Olif Tlang ih Bethfath le Bethani khua hram an bat

tikah, Jesuh nih a dungthluntu panih cu a thlah hnei ih,

² an sinah, “Nan hmala ih khaw sungah feh uh, khaw sungih nan luh cangka in hutukhaw ih an to kel lomi lak note hri thawn an khihmi nan hmu thok. A hri cu phoih uhla duk ta uh.

³ Cule mi pakhat khat nih, ‘Zangah aitin nan tuah?’ tiah nan ta tih eng le, ‘Bawipa* nih a tul, hi hmunah nan ta kuat sal lohli thok,’ ti uh,” tiah a ti.

⁴ Cun an feh ih lampi lengih kotka ah lak note an khih cu an hmu, cule a hri cu an phoih.

⁵ Cun cuvai hmun ih a dingmi mi hrekhat nih, “Zangah lak note cu a hri nan phoih?” tiah an sut.

⁶ Cule an ni nih Jesuh ih a sip hnei cia mangin an sim, cun an feh ter.

⁷ Cule Jesuh sinah lak note cu an thi ta ih a cungah puan an thah sak ih Jesuh cu a cungah a to.

⁸ Cun minung tamngai nih zalam tluanah an puan an thap ih mi hrekhat nih lo sungih sawlhna an sat ih zalam tluanah an thap.

⁹ Cun a hmaiih a fehtu pawl le a dungih a thluntu pawl cu an hek ih, “Hosanna! Bawipa ih hmin in a tiangtu cu thlawsuah in um seh!

¹⁰ A tiang dingmi kan pa David ih uknak cu thlawsuah in um seh! A sangbik ah Hosanna!” tiah an ti.

¹¹ Cule Jesuh cu Jerusalem ah a feh ih biakinn songah a lut. Thil hmahhmah a zoh colh hnukah, ni a sim i ih, dungthluntu hleinih pawl thawn Bethani khua ah an feh.

* **11:3 11.3** *Bawipa; lole a neitu.*

*Jesuh nih Thei Kuang A Camsiat
(Matthai 21.18–19)*

¹² Cun a zingthlala ah, Bethani khua in an kirhsal tikah, Jesuh cu a caw a tam.

¹³ Cule lamhla nawnah a hnah a nim ngaimi thei kuang pakhat a hmu ih a thei ka hmuh pangah tiah thei kuang la cu a feh. Thei kuang umnak a bat tikah, a hnah hrello zangkhaw a hmu lo; zangahtihle thei a thei can a i lo.

¹⁴ Cutikah Jesuh nih thei kuang cu, “A kumkhua in hutukhaw nih na thei ei i nawn hlah seu,” tiah a ti.

Cule a dungthluntu pawl nih a tonmi cu an thei.

*Jesuh Biakinn ah A Feh
(Matthai 21.12–17; Luka 19.45–48; Johan 2.13–22)*

¹⁵ Cun Jerusalem an ban. Cule Jesuh cu Biakinn songah a lut ih Biakinn songih thil zuartu pawl le thil leitu pawl dawisuah a thok. Cule Paisa thlengtu pawl ih cabuai le thute zuartu pawl ih tokheng pawl khaw a linglet colh.

¹⁶ Cule hutukhaw Biakinn songah zangtumang thilri khaw phur in vah a sian hnei lo.

¹⁷ Cun thu a zirh hnei ih an sinah, “Ca Thi-anghlim sungah ‘Ka inn cu miphun zate hrangah thlacamnak inn tiah kawh a i thok,’ tiah ngan a i lo mawh? Asinain damiah pawl ih rolhnak lungkuak ah nan tuah,” tiah a ti hnei.

¹⁸ Puithiam upa pawl le daanthiam pawl nih cuvai cu an theih tikah, Jesuh cu an tih ruangah a thah thei dan ding an hrawl. Zangahtihle mipi zate cu Jesuh ih thuzirhmi ah an mang a bang.

¹⁹ Cun ni a sim i tikah Jesuh le a dungthluntu pawl cu khaw sung in an suak.

Thei Kuang sin in Zirnak
(*Matthai 21.20–22*)

²⁰ Cun a zingthlala zalam ih an feh laiah, a tawhram in a rocar mi thei kuang cu an hmu.

²¹ Cun Peter cu a cing sal ih Jesuh sinah, “Rabbi, Zohnnik aw! Na camsiatmi thei kuang cu a rocar colh,” tiah a ti.

²² Cule Jesuh nih a let ih an sinah, “Pathian zum uh.

²³ Thutak in nan ta sim, hutukhaw a thinlung sungah rinhelhnak nei lo in a sipmi mangin a cang tengteng thok tiah a zup ahcun, hivai tlang hi, thawdfa pit in tipi thuanthum sungah t̃il, tiah a titu cu a t̃on mangin tuahsak a i thok.

²⁴ Curuangah nan ta sim, thlacamnak thawd nan hlerhmi hmahhmah hi kan ngah cem tiah zum uh la, cule nan ta a si thok.

²⁵ Cun thla cam dingih nan din tikah, Van ih a um mi nan Pa nih nan sualnak pawl nan ta ngaihthiam theinak dingah, mi pakhat khat cungah lungkim lonak nan neih asihle ngaihthiam uh,” tiah a ti hnei.

²⁶ †

Jesuh ih Thuneihnak Thu Thusuhnak
(*Matthai 21.23–27; Luka 20.1–8*)

11:23 11.23 Mat 17.20; 1 Kor 13.2 **11:25 11.25,26** Mat 6.14,15

† **11:26 11.26** A hrekkhat kutngan cabu pawl sungah cang 26: Midang sualnak nan ngaihthiam lo ahcun vancung ih a um mi nan Pa nih nan sualnak nan ta ngaihthiam ve thok lo; tiah betmi a um (Mat 6.15 zoh).

²⁷ Cun Jesuh le a dungthluntu pawl cu Jerusalem ah an ban sal. Cule Jesuh cu biakinn songih a feh laiah, puithiam upa pawl, daanthiam pawl le upa pawl nih an pha ih,

²⁸ Jesuh sinah, “Himang thil pawl hi hutu ih thuneihnak in na tuah hnei? Asihlole himang thil pawl tuah dingah hutu nih thuneihnak ta pe?” tiah an sut.

²⁹ Cule Jesuh nih an sinah, “Kei khaw thu pakhat nan ta sut ve thok ih, ka let uh. Cun zangtu thuneihnak thawn himang thil pawl ka tuah, tihmi nan ta sim thok.

³⁰ Johan ih Baptisma hi vancung la in maw minung sin in a i? Ka let hnik uh,” tiah a ti hnei.

³¹ Cun cuvai thu cu anma ten an relkhawm ih, “Van la in a i, tiah kan tih le, ‘Zangruangah Johan cu nan zum lo,’ tiah kan na ti thok.

³² Cun ‘Minung sin in...,’ tiah kan ti thok maw?” (Zangahtihle mi hmahhmah nih Johan cu profet taktak a i tiah an pom ruangah mipi pawl an tih.)

³³ Curuangah Jesuh sinah “Kan fiah ve lo,” tiah an let.

Cule Jesuh nih an sinah, “Kei khaw zangtu thuneihnak thawn hi thil pawl ka tuah, tihmi nan ta sim ve thok lo,” tiah a ti hnei.

12

*Sabit Dum T̃uañtuantu pawl thawn Tah̃thipnak
(Matthai 21.33–46; Luka 20.9–19)*

¹ Cun Jesuh nih an sinah tah̃thipnak thawn thusip a thok. “Mi pakhat nih sabit dum a tuah ih hruang in a kulh, cule sabit ti surnak ah khur a lai ih hrawlte a don. Cun a dum cu man pek

ih a sawngtu pawl sinah a ramta ih lam hlapi ah khual a tawn.

² A tikcu can a kim tikah, dum sawngtu pawl sin in a covo sabit thei la dingah, a siahhlawh pakhat a thlah.

³ Cun cuvaipa cu an tlai ih an thawi hnukah zahawr in an tlungter.

⁴ Cule an sinah siahhlawh dang pakhat cu a thlah seisei. Cun cuvaipa cu a lu ah an thawi ih hmualpho le ningzak in an tuah.

⁵ A dang a thlah sal seisei ih a thlahmi pa cu an that. Cule a dang tamngai khaw cu a thlah bet, a hrekkhat cu an thawi ih a hrekkhat cu an that.

⁶ Thlah dingmi pakhat la cu a nei rih, a duhdawt ngaimi a fapa a si. Netabikah dum sawngtu pawl sinah cun a fapa cu a thlah ih, 'Ka fapa cu an upat kau thok,' tiah a ti.

⁷ Asinain dum sawngtu pawl nih, 'Hivaipa hi ro cotu thok cu a i. Cei uh, that lausing, cule a co dingmi ro hmahhmah cu kan mai' ta an i thok,' tiah pakhat le pakhat an ti fa.

⁸ Cun cuvaipa cu an tlai ih an that, cule sabit dum lengah an hlon.

⁹ "Sabit dum neitu nih zangtin tuah lai? a feh thok ih dum sawngtu pawl cu a siatsuah hnei thok, cule sabit dum cu midang sinah a pe thok.

¹⁰ Ca thianghlim sungah:

"Inn satu pawl ih an hnon mi lung cu

A thupi bikmi innkil lung ah a cang.

¹¹ Hihi Bawipa ih tuahmi a i,

Cule kan mithmuh ah mangbangza a i, tiih nganmi khi nan siar kel lo maw?' tiah a ti."

¹² Cun Judah upa pawl cu Jesuh tlaih dan ding an hrawl, asinain mipi pawl an ñih. Zangahtihle cuvai tahthipnak cu anma tihsat ih a sipmi a si tih an fiah. Curuangah Jesuh cu an ramta ih lam hlapi ah an feh.

Siah Peknak Thu Thusuhnak
(Matthai 22.15–22; Luka 20.20–26)

¹³ Cun a ñonkam in ama an tlaih theinak dingah, Farasi hrekkhat le Herod ih milai hrekkhat cu Jesuh sinah an thlah.

¹⁴ Cun Jesuh sin an ban ih a sinah, “Sayapa, nang cu, mi nih zangtin ka na ruat eng thok, tih khaw zanghrel lo’n thudik na sim, tih kan fiah. Zangahtihle minung mithmai na zoh lo ih Pathian ih zalam cu dik ngaiin na zirh. Caesar sinih siah pek hi daan nih a siang maw siang lo? Kan pe thok maw pe thok lo?” tiah an sut.

¹⁵ Asinain Jesuh nih an depdetnak a fiah ih an sinah, “Zangruangah ka na hneksak eng? ngun tangka ka pe hnik uh, cule ka zoh hnik thok,” tiah a ti hnei.

¹⁶ Cun ngun tangka cu an pe ih an sinah, “Hihi hutu ih muihmel a si ih, zangtu thu a ngan fa?” tiah a sut hnei.

Anni nih, “Caesar ih,” tiah an ti.

¹⁷ Cule Jesuh nih an sinah, “Caesar ih thil pawl cu Caesar sinah pe uh, cule Pathian ih thil pawl cu Pathian pe uh,” tiah a ti.

Cun Jesuh cungah an mang a bang ngai.

Mithi Thawhsalnak Thu Thusuhnak
(Matthai 22.23–33; Luka 20.27–40)

¹⁸ Cun Jesuh sinah thawhsalnak a um lo titu

Sadusi pawl an tiang ih thu an sut.

¹⁹ “Sayapa, Moses nih, ‘mi pakhat cu fa nei lo’n a nupi a thihtak asihle a unau pa nih cuvai nuhmei cu a thi thok ih, a unau pa ih hrangah ci a thlahsak thok,’ tiah kan na ngansak.

²⁰ Cun unau pasarih an um, uta bik nih nupi a thi ih fa nei lo’n a thi.

²¹ Cule a panihnak pa nih cuvai nu cu a thi ih fa nei lo’n a thi ve. Cun a pathumnak pa khaw cumang thotho in a cang.

²² Cule an pasarih in fa nei lo’n an thi colh. Neta bik ah numi nu khaw a thi ve.

²³ Curuangah thawhsalnak ih an thawhsal tikah, hutu bik ih nupi a si thok? An pasarih in nupi ah an thi vek sikhaw?” tiah an sut.

²⁴ Jesuh nih an sinah, “Pathian ih cahnak huham le Ca Thianglim nan fiah lo ruangah nan soal a i lo maw?

²⁵ Zangahtihle thihnak in an thawhsal tikah, an thi fa i thok lo, thitfaknak khaw a um i thok lo ih, vancung ih a ummi vancungmi pawl mang an i thok.

²⁶ Cun mithi thawhsalnak thu ah, hrambur sung in Pathian nih Moses sinah, ‘Kei cu Abraham ih Pathian, Isak ih Pathian, le Jakob ih Pathian ka si,’ a tihmi Moses cabu khi nan siar kel lo maw?

²⁷ Ani cu a thimi pawl ih Pathian a i lo, a nungmi pawl ih Pathian a i sawn. Curuangah nan ruatsual ngai,” tiah a ti hnei.

A Thupi Bikmi Thupek

(Matthai 22.34–40; Luka 10.25–28)

²⁸ Cun daanthiam pawl lakih mi pakhat cu a

tiang ih, thu an relmi cu a ngai. Cule Jesuh nih tha tukin a sawn hnei thiam tih a hmuh tikah, “Thupek hmahhmah lakah khoitu hi a thupi bik?” tiah a sut.

²⁹ Jesuh nih, “A thupi bikmi Thupek cu: ‘Maw Israel, ngai hnik, Bawipa kan Pathian, Bawipa cu pakhat a i.’* ”

³⁰ Cun Bawipa na Pathian cu na thinlung zate’n, na nunnak zate’n, na ruahnak zaten le na cahnak zaten na duhdawt thok,’ tihhi a i.

³¹ Cun a panihnak cu: ‘Nangma le nangma na duhdawt fak mangin na inn kiangveng pawl na duhdawt thok,’ tihhi a i. Hi thupek pawl nakih thupi sawn thupek a um lo,” tiah a sawn.

³² Cule daanthiam pa nih a sinah, “Sayapa, na sipmi cu a tha. Thudik na sim, zangahtihle Pathian pakhat kau a um, ani siarlo pathian dang an um lo.

³³ Cun thinlung zate, fiahthiamnak zate, cahnak zate thawn ama Pathian duhdawt, le ma le ma duhdawt fak mangin inn kiangveng pawl duhdawt cu meihul thawinak le thawinak dangdang pawl nakin a thupi sawn,” tiah a sawn.

³⁴ Cun Jesuh nih, cupa nih fing ngaiin a let, tih a hmuh tikah, a sinah, “Pathian uknak thawn nan hlat fa lo,” tiah a ti.

Cuvai hnuk cu hukhaw nih thu an sut ngam i lo.

*Khrih Thu Thusuhnak
(Matthai 22.41–46; Luka 20.41–44)*

* **12:29** **12.29** *Bawipa kan Pathian, Bawipa cu pakhat a i; lole Bawipa kan Pathian kau lawng hi Bawipa a i.*

³⁵ Cun Jesuh cu biakinn songah thu a zirh. Jesuh nih, “Zangtin daanthiam pawl nih Khrih cu David ih fapa a si, tiah an ti thiam?

³⁶ David ama rori nih Thlarau Thianghlim hmangin:

“Bawipa nih ka Bawipa sinah:

Na ral pawl na ke tangih ka siah hlan lo,

Ka vorh la ah to,’ tiah a ti.

³⁷ A ma David rori hman nih ani cu ‘Bawipa’ tiah a ko. Curuangah zangtin a fapa cu a si thiam thok?” tiah a ti.

*Jesuh nih Daanthiam pawl Ralrinnak A Pe
(Matthai 23.1–36; Luka 20.45–47)*

Cule mipi tam ngai nih Jesuh ih thuzirhmi cu lungawi ngaiin an ngai.

³⁸ Cun a thuzirhnak ah Jesuh nih, “Daanthiam pawl khi ralring uh, an ni cu angki fual thawn tawivah an duh ih dawr tluan ah cibai buk an duh.

³⁹ Cule Sinakok ah tonak t̄habik ah to an duh ih puai tuahnak ah upatnak hmun ih to an duh.

⁴⁰ Nuhmei pawl ih inn an long ih, mi deuhnak ah rei ngaingai in thla an cam fa ter. Hipawl hi thuthennak nasa sawn an tuar thok,” tiah a ti.

*Nuhmei ih Thawhhlawm
(Luka 21.1–4)*

⁴¹ Cun Jesuh cu thawhhlawm bawm zawn ah a to ih, mipi nih thawhhlawm bawm sungah zangti in tangka an t̄hil, tih a zoh. Milian pawl nih tangka tamngai an t̄hil.

⁴² Cun nuhmei fahrah pakhat a tiang ih dar tangka pia nih a t̄hil ve.

⁴³ Cule a dungthluntu pawl cu a ko hnei ih an sinah, “Thutak in nan ta sim, hivai nuhmei fahrah nu hi thawhhlawm bawm sungih a thiltu dang pawl hmahhmah nakin tamsawn a thil.

⁴⁴ Zangahtihle midang pawl hmahhmah cu an neih hleifuanmi an pe; asinain ani cu a fahrah ngai na in — a nunkhaw saknak ding ih a neihmi zatein a thil colh,” tiah a ti.

13

*Jesuh nih Jerusalem Biakinn Siatnak Thu A Sim
(Matthai 24.1–2; Luka 21.5–6)*

¹ Cun Jesuh cu Biakinn songin a suah fangah, a dungthluntu pawl lakih mi pakhat nih a sinah, “Zoh hnih, Sayapa, hivai lung pawl le inn pawl hi maktak uh e!” tiah a ti.

² Cule Jesuh nih a sinah, “Hi inn mak tara pawl hi na hmu kau lo maw? Hi lung pakhat cungah lung dang pakhat hman tang lo in hlon colh a i leh thok,” tiah a sim.

*Harsatnak pawl le Hremnak pawl
(Matthai 24.3–14; Luka 21.7–19)*

³ Jesuh cu Biakinn la hoi in Olif Tlang cungih a to laiah, Peter, James, Johan le Andru nih a thupte in an pha ih,

⁴ “Cuvai thil pawl cu khawtikah a tiang thok ih, a tian ni a nai tikah zangtu hmuhsaknak pawl a um thok?” tiah an sut.

⁵ Cule Jesuh nih an sinah, “Mi ih nan ta deuh eng lonak dingah ralring uh.

⁶ Mi tampi ka hmin in an tiang thok ih, ‘Kei hi ani ka si!’ tiah an ti thok ih mi tampi an deu thok.

⁷ Cun dohfaknak thu le ral dawhnak thuthang pawl nan theih tikah nan thinphang hlah uh. Cumang thil pawl cu a cang hrimhrim thokmi an i, asinain a netnak cu a tiang rih lo.

⁸ Zangahtihle miphun pakhat le pakhat, ram khat le ram khat an do fa thok. Cule hmun dangdang ah ling a hnin thok ih mangtam a tlung thok. Cuvai pawl cu nauneih thokih pumfah mang a i thok.

⁹ “Asinain nanma hrimhrim ralring uh. Zangahtihle nan ta tlai eng thok ih khonsil ah nan ta fehpit thok; Sinakok sungah nan ta thawivel eng thok; cule ka thuhla fiahpittu dingah keimai’ ruangah uktu pawl le siangpahrang hmai ah nan ding thok.

¹⁰ Cule thuthang tha cu miphun zate sinah sipphuan hmasak a i thok.

¹¹ Cun nan ta tlai eng ih mi kut nan tian tikah, zangtu ka ton thok tiah khawruahhar cia hlah uh. Asinain cuvai tikcu can ih nan sinih sipmi hmahhmah kau ton uh. Zangahtihle a tontu cu nan, nan i lo, Thlarau Thianghlim sawn a i.

¹² Cule unau le unau khaw thihnak tiang khop in an phatsan fa thok ih, pa nih fa, cun fale nih nu le pa pawl an dodal thok ih thihnak tiang an suah fa thok.

¹³ Cun ka hmin ruangah mi hmahhmah nih nan ta hua eng thok. Asinain a net tiang a tuarsuaktu cu rundam a i thok.

*Tuksumza Thil Borhhlawh
(Matthai 24.15–28; Luka 21.20–24)*

14 “Cun ‘Tuksumza Thil Borhhlawh’ cu a din lonak ding hmun ih a din nan hmu thok.” (A siartu nih cingthiam seh!) “Cule Judea peng ih a um mi pawl cu tlang cung ah zuang seu.

15 Inn tlun diphun ih a um mi cu rong tum pit in thil la dingah inn song ah lut hlah seh.

16 Cule lo ih a um mi khaw a hnipuan la dingah a inn ah tung hlah seh.

17 Cuvai can cu farai pawl le nau hnawi fawp nei pawl hrangah cu a har setak thok.

18 Cuvai can cu isik can ah cang lo dingin thla cam uh.

19 Zangahtihle cuvai ni ah cun Pathian nih leilung a semsua tir in a tun tiangah a um dah kel lomi, leh a um sal i nawn thok lo mi harsatnak a um thok.

20 Cun cuvai ni cu Bawipa nih a tawiter lo ahcun zangmang minung khaw an luat thok lo. Asinain a hril hleice mi pawl hrangah cuvai ni cu a tawiter thok.

21 “Cun mi pakhat khat nih, ‘Zohhnik uh, Khrih cu hiva a um!’ lole ‘Zohhnik uh, Khrih cu khiva ah a um,’ tiah nan ta ti eng khawah — zum hlah uh!

22 Zangahtihle khrih deu pawl le profet deu pawl an suak thok ih mi an deuh theinak dingah hmuhsaknak pawl le mangbangza thil pawl an tuah thok, a canthei ahcun hril mi pawl hman an deu thok.

23 Asinain ralring uh; ai hlan in thil hmahhmah nan ta sim cia cem.

Minung Fapa Tiannak Thu
(*Matthai 24.29–31; Luka 21.25–28*)

²⁴ “Asinain cuvai ni ahcun, cuvai harsatnak a tian hnukah, ni cu a mawk thok ih thlapa khaw a vang thok lo.

²⁵ Cun vancung in arsi pawl an til thok ih vancung huham cahnak pawl khaw an hnin colh thok.

²⁶ Cun mi nih huham cahnak le sunlawinak thawn Minung Fapa khawdur lakin a rong tum cu an hmu thok.

²⁷ Cule a vancungmi pawl a thlah hnei thok ih Leilung kil li ih a hril mi pawl cu lei taw deng ihsin van deng tiang a khawlkhawm hnei thok.

Thei Kuang sinih Zirnak
(*Matthai 24.32–35; Luka 21.29–33*)

²⁸ “Thei kuang tahthipnak in zir uh. A tlang note an hang suak ih a hnah a cerh tikah thal can a nai tih nan fiah.

²⁹ Cumang thocho in, himang thil pawl a tian nan hmuh tikah tikcu can a nai i, kotka hram a ban i,* tih fiah uh.

³⁰ Thutak in nan ta sim, hivai thil pawl a kim lai hlan lo, tun san minung pawl hi an loral thok lo.

³¹ Van le leilung cu an loral thok, asinain ka tonkam pawl cu an loral kel thok lo.

Hutu Khaw nih A Ni le Can An Fiah Lo
(*Matthai 24.36–44*)

13:26 13.26 Thup 1.7 * **13:29 13.29:** *tikcu can a nai i, kotka hram a ban i; lole ani cu naite ah a um, tiang dingin a manfa.*

³² “Asinain cuvai ni le can cu hutukhaw nih an fiah lo — van ih vancungmi pawl khaw nih an fiah lo, Fapa khaw nih a fiah lo; Pa kau nih a fiah.

³³ Nanma hrimhrim ah ralring uh, thengvar zikzik uh. Zangahtihle khawtikah a cang thok tih nan fiah lo.

³⁴ Zangtu thawm a tiahfa tihle, mi pakhat a inn ramta in khual tlawn dingih a pawh tikah, a sinum pawl sinah thuneihnak le an tñanvo vek thaten a peta hnei ih kotka kiltu khaw ihmmlu lo in thengvar ringring dingin thu a cah ta tu pa mang khi a i.

³⁵ Curuangah thengvar ringring uh, zangahtihle inn neitu cu zan ah maw, zanruang ah maw, zing arkhuam can ah maw, zingmaw ah maw — khawtikah a tiang thok tih nan fiah lo.

³⁶ Culole rinlopi'n a tiang ih nan ihmmlu lai nan ta hmu pang thok.

³⁷ Cun nan sinih ka sipmi thu hi mi hmahmah sin khaw ah ka sim: thengvar in ralring uh,” tiah a ti.

14

Jesuh That dingin an Tawhrel

(*Matthai 26.1–5; Luka 22.1–2; Johan 11.45–53*)

¹ Lantak Puai le Colh tello Sang Puai kim ding cu ni nih kau a duh. Puithiam upa pawl le daanthiam pawl nih Jesuh cu a thupten tlaih thei dan ding le thah thei dan ding an hrawl.

² Asinain, “Puai can ah cu i hlah seh, mipi pawl an buai pang thok,” tiah an ti.

*Bethani Khua ah Jesuh Hriak An Burh
(Matthai 26.6–13; Johan 12.1–8)*

³ Cun Jesuh cu Bethani khua, pharfah a tuar ta dah tu Simon inn ah a um ih caw a ei lai ah, a man khung ngaimi le a thianghlim mi hriak rimhmui cu alabaster lung ih tuahmi thawl thawn kengta pit in numi nu pakhat cu a tiang. Cuvai thawl cu a phak ih hriak rimhmui cu Jesuh ih lu ah a burh.

⁴ Mi hrekkhat cu an thin a se ih, “Zangruangah hi hriak rimhmui cu a riaral ter men?

⁵ Zangahtihle hivai hriak cu Ngun tangka* zathum nakih tam ah zuar pit in mi fahrah pek sawn thok a i na’n,” tiah an ti. Cule numi nu cu an mawthluk.

⁶ Asinain Jesuh nih, “A ma ten umter uh. Zangruangah numi nu cu nan hnaihok ngelngo? Ani nih ka cungah thil tha a tuah.

⁷ Zangahtihle mi fahrah pawl cu nan sin an um reuhro thok ih, nan duh tik poh ah an cungah thil tha nan tuah thei. Asinain kei cu nan sinah ka um reuhro thok lo.

⁸ Ani nih a tuah thei tawk a tuah cem. Ka na phumnak ding hrangah ka taksa ruangpum hriak a culh cia mi a i.

⁹ Cun thutak in nan ta sim, thuthang tha an sipnak leilung pumpuluk ah hivai a tuahmi thu hi ama hmulhlonak ah an sim reuhro thok,” tiah a ti.

*Judas nih Jesuh Zuar dingin A Lungkim
(Matthai 26.14–16; Luka 22.3–6)*

14:3 14.3 Luk 7.37,38 * 14:5 14.5 Ngun tangka: 6.37 ah zoh.

¹⁰ Cun dungthluntu lakih pakhat Judas Iskariot cu Jesuh zuar dingin puithiam upa pawl sinah a feh.

¹¹ Cule puithiam upa pawl nih cuvai thu an theih tikah, an lung a awi ngai ih tangka pe dingin thu an kam. Cule Judas cu Jesuh zuar ding can remcang a hrawl.

Jesuh Cu A Dungthluntu pawl thawn Lantak Puai Zanriah An Ei

(Matthai 26.17–25; Luka 22.7–14,21–23; Johan 13.21–30)

¹² Cun Colh Telhlo Sang Puai, ni khatnak, Lantak Puai thawinak hrang tuu fa no thah ni ah, a dungthluntu pawl nih Jesuh sinah, “Lantak Puai caw cu khoitu ah ta timtuah sak nung la na duh?” tiah an sut.

¹³ Cule a dungthluntu pawl lakih mi panih cu a hei thlah ih an sinah, “Khawpi sungah feh uhla tithawl cawitu pa thawn nan hmu fa thok, cule ani cu thlun uh.

¹⁴ Cun khoitu inn ih a luh khaw ah, a luhnak inn ih inntek sinah, ‘Sayapa nih, ka dungthluntu pawl thawn Lantak Puai caw kan einak ding mikhual khan cu khoitu hi a si? a ti,’ tiah sut uh.

¹⁵ Cule ani nih timtuah ciami tlunta khan hnempi nan ta hmuh thok, cuva cu kan hrangah timtuah uh,” tiah a ti.

¹⁶ Cun dungthluntu pawl cu an pok ih khawpi sung ah an feh. Jesuh ih a sipcia mangin an va hmu. Cule Lantak Puai zanriah an timtuah.

¹⁷ Cun simla a phak tikah Jesuh cu dungthluntu hleinih pawl thawn an va feh.

¹⁸ Cule cabuai ih caw an ei lai ah Jesuh nih, “Thutak in nan ta sim, nan lakih mi pakhat — kei thawn caw a ei khat tu — nih ka na zuar thok,” tiah a ti hnei.

¹⁹ Dungthluntu pawl cu an riah a se ngai ih pakhat hnuk pakhat in, “Kei ka si maw?” tiah an ti.

²⁰ Jesuh nih an sinah, “Dungthluntu hleinih lakih mi pakhat, kei thawn kheng pakhat sungih sang a hnimtu hi a si.

²¹ Minung Fapa cu, a thuhla ngancia mangin, a feh taktak thok. Asinain Minung Fapa a zuartu pa cu a lamka a pit. Suak lo lawlaw in um sehla a hrangah cun a tha sawn thok na’n!” tiah a ti.

Bawipa ih Zanriah

(Matthai 26.26–30; Luka 22.14–20; 1 Korin 11.23–25)

²² Cun caw an ei laiah, Jesuh nih sang cu a la, thlawsuah a pek hnukah a thek ih a dungthluntu pawl sin a pe hnei, “La uh la ei uh, hihi ka taksa a si,” tiah a ti.

²³ Cule khuat cu a la ih lungawithu a sip hnukah a pe hnei ih an zaten an ding.

²⁴ Cun Jesuh nih an sinah, “Hihi mi tamngai hrangah ka thletmi, ka thisen ih thukam a i.

²⁵ Thutak in nan ta sim, Pathian Uknak sungih sabit ti thar ka din sal lai hlan lo hivai sabit ti cu ka ding i thok lo,” tiah a ti.

²⁶ Cule hla an sa ih Olif Tlang ah an feh.

Jesuh nih Peter ih Phatsannak ding A Sim Cia

(Matthai 26.31–35; Luka 22.31–34; Johan 13.36–38)

²⁷ Cun Jesuh nih an sinah, “Nan zaten ka na zuangta colh thok ih ka na ramta eng thok. Zangahtihle ‘Tuukhal cu ka thawi thok ih, tuu pawl cu an ðekdarh colh thok,’ tiah ca thianghlim ah ngan a i.

²⁸ Asinain ka thawhsal hnukah Galilee ah nan hmai ah ka feh thok,” tiah a ti.

²⁹ Peter nih a sinah, “Midang pawl nih ta zuangta colh khaw seula, kei cu ka zuang thok lo,” tiah a ti.

³⁰ Cule Jesuh nih a sinah, “Thutak in nan ta sim, nihin zan ah, ar vei nih a khuan hlanah vei thum ka na phatsan thok,” tiah a ti.

³¹ Asinain Peter nih nasa hlehhlo in, “Nang thawm thi ding i hman ningla, ta phatsan hrimhrim thok lo,” tiah a ti.

A dang pawl khaw nih cutin an ti ve.

Jesuh Cu Gethsemane ah Thla A Cam
(*Matthai 26.36–46; Luka 22.39–46*)

³² Cun Gethsemane tihmi hmun an va ban ih Jesuh nih a dungthluntu pawl sinah, “Thla ka cam sung aiva hi to khan uh,” tiah a ti.

³³ Cule Peter, James le Johan cu a sinah a ði ta hnei. Jesuh cu khuaruahhar le vansang ngai in a um ih,

³⁴ an sinah, “Ka thinlung hi thihnak tlak khop in rauh ngai a riah a se. Hiva ah si khan uh la ka hngak uh,” tiah a ti.

³⁵ Cun hmunhla deuh ah a feh ih leilung ah a bok, cule a canthiam a sih ahcun cuvai can cu ka sin in lan ter, tiah thla a cam.

³⁶ Cule, “Abba, ka Pa, na hrangah cun zang hmahhmah a cangthei colh. Hivai khuat hi ka sin in la hram. Asinain ka duh mangin i hlah seh, na duh mangin i sawn seh,” tiah a ti.

³⁷ Cun Jesuh cu a dungthluntu pawl sinah a kir sal ih an ihhmulh khi a hmu. Cule Peter sinah, “Simon, na ihhmul maw? Nazi pakhat te hman ka na hngak thei lo maw?

³⁸ Tukforhnak ih nan luh lonak dingah ihhmul lo’n hngak uh la thla cam uh. Thlarau nih a duh na’n taksa cu a tawn̄tai!” tiah a ti.

³⁹ Cule Jesuh cu a feh sal ih a hmasa mang thocho in thla a cam sal.

⁴⁰ Cun a kir sal sei ih an ihhmulh cu a hmu hnei sei, zangahtihle an mit a rit tuk. Zangtin kan sawn sal thok tih khaw an fiah lo.

⁴¹ A vei thumnak a kir sal ih an sinah, “Nan ihhmul rih thocho a si maw? Nan cawlhnga rih zikzik maw? A tawk i. A tikcu a kim i. Minung Fapa cu misual pawl kut sungah zuar a i cem.

⁴² Tho uh, feh u sing. Zohhn̄nik uh, ka na zuartu pa a ban i,” tiah a ti.

Jesuh An Tlai

(Matthai 26.47–56; Luka 22.47–53; Johan 18.3–12)

⁴³ Cun a t̄on berbo laiah, hmakhatte ah, dungthluntu hlein̄ih lakih pakhat, Judas cu puithiam upa pawl, daanthiam pawl le mi upa pawl ih thlahmi talhvawng le ralnam keng miburpi thaw̄n an tiang

⁴⁴ Mi zuartu pa nih, “Ka hnap thokmi pa cu nan t̄laih duhmi pa a i. Tlai uhla t̄haten kil p̄it in t̄hi ta uh,” tiah hmin̄hlitnak a pe hnei cia.

⁴⁵ Judas cu a tian cang in Jesuh sin a feh lohli ih, “Rabbi,” tiah a ti ih a hnam.

⁴⁶ Cun Jesuh cu an tlai ih an khit.

⁴⁷ Asinain cuvai hmun ih a dingtu mi pakhat nih ralnam a zuk ih puithiam lubik ih sinum pai’ nakawr cu tot in a sat.

⁴⁸ Cule Jesuh nih an sinah, “Damiah tlai ding mangin ralnam le talhvawng thawn ka na tlai dingah maw nan tiang?”

⁴⁹ Biakinn ah thu zirh in ni cangcang nan sinah ka um ih ka na tlai eng lo. Asinain Ca Thianghlim cu a kim a tul,” tiah a ti.

⁵⁰ Cule a dungthluntu pawl nih an ramta ih an zuangta colh.

⁵¹ Cun puan pate kau a sinmi tlangval pakhat nih Jesuh cu a thlun. Ani khaw cu an tlai ve.

⁵² Asinain a puan pate cu a ramta ih taklawng in a zuang.

Khonsil hmai ah Jesuh

(Matthai 26.57–68; Luka 22.54–55,63–71; Johanan 18.13–14,19–24)

⁵³ Cun Jesuh cu Puithiam lubik sinah an thi ta ih puithiam upa pawl, mi upa pawl le daanthiam pawl cu an hmuakkhawm fa.

⁵⁴ Cule Peter nih lam hlat nawn in puithiam upa ih tualhma tiang a thlun. Cule siahhlawh pawl sinah a to ih meisa a ai ve.

⁵⁵ Puithiam upa pawl le khonsil upa pawl cu Jesuh thah theinak ding thu fiahpittu an hrawl, asinain an hmu lo.

⁵⁶ Zangahtihle mi tamngai nih fiahpitnak diklo thawn sual an puh, asinain an thu a rual fa thiam lo.

⁵⁷ Cun mi hrekkhat cu an ding ih, fiahpitnak diklo thawn sual an puh,

⁵⁸ “Hi pa ih tonmi kan thei, ‘Minung ih sakmi hivai Biakinn hi ka siatbal thok ih ni thum sungah kut ih sak lo mi a dang pakhat ka sa thok,’ a ti,” tiah an ti.

⁵⁹ Asinain cuvai an fiahpitnak thu khaw cu an rual fa thiam cuang lo.

⁶⁰ Cun Puithiam Lubik cu an lai fangah a hang ding ih, Jesuh sinah, “Zangkhaw na let hnei thok lo maw? Hi pawl nih ta dokalh in fiahpitnak thu an sipmi hi zangtin a si?” tiah a sut.

⁶¹ Asinain Jesuh cu daiten a um ih zangkhaw a sawn lo. Puithiam Lubik nih, “Nang hi sunloihmi Pathian ih Fapa Khrih cu na si maw?” tiah a sut sal.

⁶² Cule Jesuh nih, “Ka si, Minung Fapa cu Huham Cahnak neitu ih vorh la ah to in vancung ih khawdur pawl thawn a tian khaw na hmu leh thok,” tiah a ti.

⁶³ Cule Puithiam Lubik cu a hnipuan a phat ih, “Fiahpittu dang kan tul bet i maw?”

⁶⁴ Pathian a thangsiat zia cu nan thei vek cem. Zangtin nan ruat?” tiah a ti.

Cule an zaten Jesuh cu thi tlak hrimhrim a i tiah mawh an puh.

⁶⁵ Cun mi hrekkhat nih cihrit an khak, a hmai an hup ih an thawng. Cule, “Hutu nih ta thawng?”

Kan sim hnik,” tiah an ti. Cun siahhlawh pawl nih an beng.

Peter nih Jesuh A Phatsan

(*Matthai 26.69–75; Luka 22.56–62; Johan 18.15–18,25–27*)

⁶⁶ Cun Peter cu tualhma ih a um lai ah Puithiam Lubik ih siahhlawh pawl lak in numi pakhat cu a sinah a tiang.

⁶⁷ Cule cuvai nu nih Peter meisa a aih lai cu a hmuh tikah a zoh ih, “Nang khaw Nazareth mi Jesuh thawn umkhatmi na si ve,” tiah a ti.

⁶⁸ Asinain Peter nih a el ih, “Ka fiah lo, zangtu na òn tih khaw ka fiah lo,” tiah a ti ih kotka la ah a feh. Cule ar a khuang.[†]

⁶⁹ Cun siahhlawh nu nih a va hmu seisei ih, a hram ih a dingtu pawl sinah, “Hi pa hi an lakih telmi a i,” tiah a ti.

⁷⁰ Asinain Peter nih a el seisei.

Cun tawite rei hnukah, Peter cu a hram ih dingtu pawl nih, “Nang khaw hi an lakih mi pakhat na si rori, zangahtihle Galilee mi na i,” tiah an ti.

⁷¹ Cule Peter nih siatcam in thu a kam ih, “Nan sipmi pa hi hutu a si tih ka fiah hrimhrim lo,” tiah a ti.

⁷² Cun hmakhatte ah a vei nihnak ar a khuang. Cule Peter cu Jesuh nih, “Ar vei nih khuang hlanah vei thum tiang ka na phatsan thok,” tih a sipmi cu a cing sal. Cun Peter cu a riahse in a òp.

[†] **14:68 14.68** A hrekhat kutngan cabu pawl sungah *cule ar a khuang*; tihmi a um lo.

15

Pilat Hmai ah Jesuh

(Matthai 27.1–2,11–14; Luka 23.1–5; Johan 18.28–38)

¹ Cun zingmaw ngaiah puithiam upa pawl cu mi upa pawl, daanthiam pawl, le khonsil upa pawl thawn thurel khawmnak an tuah lohli. Jesuh cu hri in an khith ih Pilat sinah an thita.

² Cun Pilat nih, “Judah siangpahrang na si maw?” tiah a sut.

Cule Jesuh nih, “Nang nih na ti,” tiah a sawn.

³ Cule puithiam upa pawl nih Jesuh cu soal a phunphun an puh.

⁴ Curuangah Pilat nih, “Zangkhaw na sawn hnei thok lo maw? Ta zuarthlainak liangluang hi ngai hnik,” tiah a ti.

⁵ Asinain Jesuh nih zangkhaw a sawn hnei lo ruangah Pilat cu a mang a bang.

Jesuh Cu That dingin An Relcat

(Matthai 27.15–26; Luka 23.13–25; Johan 18.39–19.16)

⁶ Lantak Puai cangcang ah Pilat nih mipi ih an dilmi thawngtla pakhat a suahsak hnei ringring.

⁷ Culai ah Barabbas an tihmi pa, ralthawh lai ah mi a thattu pa cu, ral thotu dang pawl thawn thawng an tla.

⁸ Cun mipi pawl cu a tuahkel mangin tuah dingah Pilat sin an tiang ih an hler.

⁹ Asinain Pilat nih a sawn hnei ih, “Judah Siangpahrang hi thlah ningla nan duh maw?” tiah a ti.

¹⁰ Zangahtihle puithiam upa pawl nih an nah-suah ruangah, a kut ah an tianpit, tih a fiah.

¹¹ Asinain Barabbas sawn suah dingah puithiam upa pawl nih mipi pawl cu an forh cia.

¹² Cun Pilat nih a sut hnei sal ih, “Asihle Judah siangpahrang nan tihmi pa hi zangtin ka tuah ding nan duh?” tiah a ti.

¹³ Cule an ni nih, “Thinglamtah ah that,” tiah an hek sal.

¹⁴ Cun Pilat nih, “Zangruangah, zangtu thil ðhalo a tuah?” tiah a ti.

Asinain an ni nih, “Thinglamtah ah that kau,” tiah an hek hlehhlo.

¹⁵ Pilat cu mipi lungkimter a duh, Barabbas cu an hrangah a thlah. Cule Pilat nih Jesuh cu a thawiter hnei ih thinglamtah ah that dingin an kut ah a pe hnei.

*Ralkap pawl nih Jesuh An Zohsuam
(Matthai 27.27–31; Luka 19.2–3)*

¹⁶ Cun ralkap pawl nih Jesuh cu uktu bawi ih tualhma ah an luhpit ih ralkap bur khat khaw an kokhawm.

¹⁷ Cule Jesuh cu puan sendup an hruksak ih hling ih phiar mi lukhum a lu ah an khumter.

¹⁸ Cule salam pek an thok ih, “Judah Siangpahrang, upatnak ta pe!” tiah an zohsuam.

¹⁹ Cun a lu ah fung thawm an thawi, cihrit an khak, an khuk an bil ih a hmai ah an kun.

²⁰ Cutin an zohsuam hnukah puan sendup cu an phoihsak ih, ama a hnipuan an hruter, cule thinglamtah ah that dingah an ðhi ta.

Jesuh Thinglamtah ah An That
(Matthai 27.32–44; Luka 23.26–43; Johan 19.17–27)

²¹ Cun khawte ihsin khawpi ih feh, Alexander le Rufus ih pa, Sairin khua mi Simon cu lampi ah an hmu ih, Jesuh ih thinglamtah cu a hramhram in an pu ter.

²² Cule Jesuh cu Golgotha tihmi hmun ah an fehpit. Golgotha tih cu “Luruh hmun,” tihnak a i.

²³ Cun mura thawn nawhmi sabit ti cu an pe, asinain Jesuh nih a ding duh lo.

²⁴ Cule thinglamtah ah an khen, a hnipuan cu an phat ih hutu nih zangtu bik a co thok tih fiah dingah camcawhfung zuk pit in an zem fa.

²⁵ Jesuh an khet can cu zingmaw nazi pakua a i.

²⁶ Cule sual an puhnak catar cu, “Judah Siang-pahrang,” tiah a i.

²⁷ Jesuh thawn damiah panih, a vorh la ah pakhat, a keh la ah pakhat an khen ve.

²⁸ *

²⁹ Cun a hram ih vongva tu pawl nih an thangsiat ih, diriam ngaiin an lu an sut, cule, “Hei! Nang hi Biakinn bal pi’n ni thum sungah a sasaltu khi na si lo maw!

³⁰ Nangma le nangma rung fa la thinglamtah cungin rong tum,” tiah an ti.

15:21 15.21 Rom 16.13 * **15:28 15.28** A hrekkhat kutngan cabu pawl sungah cang 28: *Ca Thianghlim nih “misual lakah ani cu an telhcih,” tihmi a kimnak dingah a i, tiah an be (Luk 22.37 zoh).*

15:29 15.29 Mar 14.58; Joh 2.19

³¹ Cumangin puithiam upa pawl le Daanthiam pawl nih Jesuh cu an zohsuam ih, “Midang cu a rung thei, asinain ama le ma cu a rungfa thei lo.

³² Israel siangpahrang, Khrih cu a tun rori ah thinglamtah cugin rong ðum sehla, kan hmu thok ih kan zum thok,” tiah an ti.

A ma thawñ thinglamtah ih an khet mi pawl khaw nih an zohsuam ve.

Jesuh ih Thihnak

(Matthai 27.45–56; Luka 23.44–49; Johan 19.28–30)

³³ Cun sun nazi hleinih a kim ih simla nazi pathum tiang ram pumpuluk ah sunkhawmaw a ðlung.

³⁴ Cule simla nazi pathum ah Jesuh cu a ðap ih, “*Eloi, Eloi, lema sabachthani?*” tiah thangai in a hek, a sullam cu, “Ka Pathian, ka Pathian, zangah ka na zuangta?” tihnak a i.

³⁵ Cun a hram ih a ding mi, mi hrekkhat nih an thei ih, “Ngaihnik uh, Elijah a ko,” tiah an ti.

³⁶ Cule mi pakhat a va zuang ih puansia cu a hangmi sabit ti sungah a hnim ih, fung ah hri thawñ a khit. Cun ðin dingah Jesuh sin a pe ih, “Hngak rih hnik uh, thinglamtah cung in ðum dingah Elijah a rong maw rong lo kan zoh hnik thok,” tiah a ti hnei.

³⁷ Cule Jesuh cu thangai in a hek ih a thaw a zom.

³⁸ Cun biakinn puanzar cu a ðlun zim in a tang zim tiang ðhen nih ah a ðhen fa.

³⁹ Jesuh hmaizawn ih a dingtu ralbawipa nih Jesuh ih thihdan[†] a hmuh tikah, “Hi pa hi Pathian Fapa rori a i kau e!” tiah a ti.

⁴⁰ Cuva ah cun lamhlat nawn in a cuan ve tu numi hrekkhat khaw an um. Cupawl cu Magdala khawnu Mary, James nauta sawn le Joses ih nu Mary, le Salome pawl an i.

⁴¹ Cuvai numi pawl cu Jesuh Galilee peng ih a um lai ih a thluntu le a tuamhlawmtu an i. Jesuh thawn Jerusalem ih a feh ve tu numi dang tampi khaw an tel ve.

Jesuh Phumnak

(Matthai 27.57–61; Luka 23.50–56; Johan 19.38–42)

⁴² Cun cuvai ni cu Sabbath ni phak hlan timtu-ahfak ni a i.

⁴³ Zanla a kim tikah, Khonsil upa lak ih upat mi sungtel le Pathian Uknak a hngakhlaptu Arimathea khawmi Josef cu raltha ngaiin, Pilat sinah a feh ih, Jesuh ih ruak cu a hler.

⁴⁴ Pilat nih Jesuh a thi cem, tih a theih tikah, a mang a bang ngai. Ralbawipa a ko ih, a thihnak rei cem im? tiah a sut.

⁴⁵ Ralbawipa sin in Jesuh a thi cem tih a theih tikah a ruak cu Josef a la ter.

⁴⁶ Cun Josef cu puan nem pate a lei ih Jesuh ruak cu thinglamtah cung in a thum, cule puan nem pate in a tuam ih lung an vih mi thlan ah a phum. Cun thlanka cu lung thawn in a khar ta.

[†] 15:39 15.39 *Jesuh ih thihdan*; tihmi hi hrekkhat kutngan cabu pawl sungah *Jesuh cu a hek ih a thi*, tiah a um. 15:40 15.40 Luk 8.2,3

⁴⁷ Magdala khawnu Mary le Joses ih nu Mary nih Jesuh an phumnak cu an hmu.

16

Thawhsalnak

(Matthai 28.1–8; Luka 24.1–12; Johan 20.1–10)

¹ Cun Sabbath ni a net tikah, Magdala khawnu Mary, James ih nu Mary le Salome nih Jesuh ruak culh dingah zihmui an lei.

² Zarh khat ih ani khatnak, zingmaw nisuah fangah thlan ah an feh.

³ Cule, “Thlanka kharnak lung teh hutu nih kan na thawm sak thok?” tiah pakhat le pakhat an ti fa.

⁴ Cule an zoh ih, lung cu thawm fa cem in an hmu. Cuvai lung cu lung hnempi a i.

⁵ Thlan sungah cu an lut ih angki fual rang a hru mi tlangval pakhat, vorhla kap ih to cu an hmu ih — an thin a phang ngai.

⁶ Ani nih an sinah, “Nan thin phang hlah uh. Thinglamtah ih khenbet mi Nazareth mi Jesuh nan hrawl. Aiva ah a um i lo — thawhtersal a i cem! An siahnak hmun hi zoh hnik hman uh.

⁷ Feh uhla, ‘nan hmai ah Galilee ah a feh thok, nan ta sip cia mangin cuva ah nan hmu thok,’ tiah a dungthluntu pawl le Peter cu sim uh,” tiah a ti.

⁸ Cule an suak ih thinphang le mangbang in thlan in an zuang. An tih tuk ruangah hu sin khaw ah zangkhaw an sim lo.

Marka Thuthangtha Netnak Sau*

16.9–20

*Magdala Khawnu Mary sinah Jesuh A Lang
(Matthai 28.9–10; Johan 20.11–18)*

[
9 Zarh khat ih a ni khatnak zingmaw ah, Jesuh a thosal, khawsia pasarih a dawisuakmi Magdala khawnu Mary sinah a lang hmasabik.

10 Magdala khawnu Mary cu Jesuh thawn tlanglengkhat dahmi le riahsia in a tap mi pawl sinah a feh ih a sim hnei.

11 Asinain Jesuh cu a nung tihmi le Magdala khawnu Mary nih a hmu, tihmi cu an theih tikah an zum lo.

*Dungthluntu Panih sinah Jesuh A Lang
(Luka 24.13–35)*

12 Cuvai hnukah, Jesuh cu dungthluntu panih khawte la ih an feh lai ah phundang in an sinah a lang.

13 Cuvai le panih cu an kirsal ih midang pawl sinah an sim, asinain an zum lo.

*Dungthluntu Hleikhat sinah Jesuh A Lang
(Matthai 28.16–20; Luka 24.13–35; Johan 20.19–23; Forhthlah 1.6–8)*

14 Cuvai hnuk ah dungthluntu hleikhat pawl caw an ei lai ah Jesuh cu an sinah a lang. A thawhsal hnuk mi hrekhat nih an hmuh thu a dungthluntu pawl nih an zum lo ih, an zuplonak le an lungruhnak ruangah a tai hnei.

*

16:8 16.8 A hrekhat kutngan cabu pawl le khuahlan Baibal lehmi pawl ah cu Thuthangtha sungah hivai a netnak hi a um lo (cang 9–20).

¹⁵ Cun an sinah, “Leilung tlun hmahhmah ah feh uhla, cule serhsiammi zate sinah thuthang tha sim uh.

¹⁶ Hutukhaw isehla a zum ih baptisma a cotu cu rundam an i thok. Asinain a zum lotu cu hutukhaw isehla thiam lo coter a i thok.

¹⁷ Cule a zumtu pawl cu hi hminsitnak pawl tuah theinak huham pek an i thok: ka hmin in khawsia an daw i thei thok; ton thar in an ton thok;

¹⁸ an kut thawn rul an la thok; thihsi an din hmanah an zangkaw a poi thok lo; mifak cungah an kut an suang thok ih mifak cu an dam thok,” tiah a ti.

Jesuh Vancung ah Laksonak

(Luka 24.50–53; Forhthlah 1.9–11)

¹⁹ Cun an sinih thu a sip colh hnukah, Bawipa Jesuh cu van ah lakin a um ih Pathian vorh la kap ah a to.

²⁰ Cule dungthluntu pawl cu an feh ih khuazakip ah thu an sim; Bawipa cu an sinah tuan a tuan ih, mangbangza an tuahmi nih an thusim mi hi a dik, tih a langter.]

Marka Thuthangtha Netnak Tawi†

16.9–10

[

²¹ Numi pawl cu Peter le a rualpi pawl sinah an feh ih an theihmi thuhla cu a tawinak in an sim.

16:15 16.15 Forh 1.8 **16:19 16.19** Forh 1.9–11 † **16:20 16.20**

A hrekkhat kutngan cabu pawl le khuahlan Baibal lehmi pawl ah cu netnak sau an betmi sungah hiva i Thuthangtha netnak tawi hi a um (cang 9–20).

²² Cuhnukah Jesuh ama rori nih kumkhua rundamnak thu le thu thianghlim cu nisuahnak in nitlaknak tiang a dungthluntu pawl hmangin a sim.]

Thukam Thar Lente T̃on
The Holy Bible in the Falam Chin language of
Myanmar: Thukam Thar Lente T̃on

copyright © 2025 The Word for the World International

Language: Falam

Contributor: The Word for the World International

Lente Thukam Thar

The New Testament in Lente Language

The Word for the word

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Jul 2025 from source files dated 2 Jul 2025

28a83e1d-24fd-5d6f-99d6-e747aac75870